

SVEUČILIŠTE U RIJECI

FILOZOFSKI FAKULTET U RIJECI

RIJEKA, Sveučilišna avenija 4

Odsjek za povijest umjetnosti

KLASA:

URBROJ:

Rijeka, 10.04.2014.

FAKULTETSKOM VIJEĆU

- o v d j e -

Na temelju prijedloga Studijski programi – postupak izmjena i dopuna, MZOŠ od 21. kolovoza 2007., upute ministra znanosti obrazovanja i sporta o Postupku izmjena i dopuna odobrenih studijskih programa od 19. travnja 2012. te Pravilnika o akreditiranju studijskih programa Sveučilišta u Rijeci Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskoga fakulteta u Rijeci na sjednici održanoj 18. ožujka 2014. donosi

Prijedlog izmjena i dopuna studijskoga programa sveučilišnoga diplomskog studija povijesti umjetnosti

I. Predlaže se izmjena i dopuna studijskoga programa sveučilišnoga diplomskog studija povijesti umjetnosti Filozofskoga fakulteta u Rijeci na način kako je opisano u *Obrascu za izmjene i dopune* koji je sastavni dio ovoga Prijedloga.

II. Prijedlog izmjena i dopuna iz točke I. ove Odluke dostavlja se Fakultetskome vijeću Filozofskoga fakulteta u Rijeci radi daljnjega postupka.

Pročelnik odsjeka

Prilog: - obrazac za izmjene i dopune studijskoga programa sveučilišnoga diplomskog studija povijesti umjetnosti.

Dostaviti:

- prodekanu za studijske programe i cjeloživotno obrazovanje

- Fakultetskome vijeću

OBRAZAC ZA IZMJENE I DOPUNE STUDIJSKIH PROGRAMA

Opće informacije	
Naziv studijskog programa	Sveučilišni dvopredmetni diplomski studij povijesti umjetnosti
Nositelj studijskog programa	Filozofski fakultet u Rijeci
Izvoditelj studijskog programa	Odsjek za povijest umjetnosti
Tip studijskog programa	sveučilišni
Razina studijskog programa	diplomski
Akademski/stručni naziv koji se stječe završetkom studija	Magistar/magistra povijesti umjetnosti

1. Vrsta izmjena i dopuna

1.1. Vrsta izmjena i dopuna koje se predlažu

Izmjene vezane uz sam program očituju se u dodavanju ili izmjeni načina izvršenja obveza studenata (samostalan rad, terenski rad, rad s mentorom itd.). Ostale izmjene odnose se na izmjenu satnice u korist seminarskog dijela kolegija, odnosno predavanja čime je dopušteno da predmetni nastavnici reagiraju tamo gdje se za time ukazala potreba. Također, izmjena u satnici ipak je većim dijelom posljedica usklađivanja broja sati izvođenja s brojem ECTS bodova (reguliranje u skladu s Europskim sustavom prijenosa bodova (ECTS) – MZOS, Uprava za visoko obrazovanje). Ukidaju se neki od izbornih kolegija jer se pokazalo da ih je preveliki broj u odnosu na broj studenata studija čime se dio njih često ne aktivira. Zadržani izborni kolegiji sadržajno se nisu mijenjali, no s obzirom na njihov broj i kompleksnost sadržaja izmjene su se ticale samo semestara u kojima se nude studentima za upis. Novi obvezi kolegiji uvedeni su kako bi se studentima na usvajanje dala nova i nužna znanja struke čime ih se kvalitetnije i adekvatnije osposobljava za suvremeno tržište rada. Ujedno, uvođenje novih kolegija utjecalo je na neznatno smanjivanje ECTS bodova nekim od dosadašnjih obveznih kolegija, čime se vodilo računa da sve bude u skladu s sadržajem, odnosno kompleksnošću i značajem istih. Također, broj ECTSa metodičkih izbornih kolegija smanjio se s obzirom na izmjene u izvođenju nastavničkog modula na razini Fakulteta.

1.2. Postotak ECTS bodova koji se mijenjaju predloženim izmjenama i dopunama

6 %

1.3. Postotak ECTS bodova koji je izmijenjen tijekom ranijih postupka izmjena i dopuna u odnosu na izvorno akreditirani studijski program

8 %

2. Obrazloženje zahtjeva za izmjenama i dopunama

2.1. Razlozi i obrazloženje izmjena i dopuna studijskog programa

Zbog prilagodbe programa s ciljem što boljeg stjecanja stručnih kompetencija tijekom diplomskog studija, ali i njegova izvođenja slijedom semestara navodimo sve izmjene:

Semestar 1:

1. Obvezni kolegij *Ikonologija* se premješta u treći semestar, čime *Metodologija znanstvenog istraživanja* kao temeljni kolegij znanstveno-istraživačkog rada dolazi u prvi semestar, odnosno *Muzejsko-galerijska praksa* se pomiče na četvrti semestar.
2. Obveznom kolegiju *Metodologija analize i dokumentiranja kulturnog dobra* se smanjuje broj ECTSa s 5 na 4, broj sati predavanja povećava se s 15 na 30, kako bi se uskladio omjer bodova i sati nastave (30+0+15, do sada 15+0+15)
3. Uvodi se novi obvezni kolegij *Avangarde* s 3 ECTSa.
4. Izborni kolegij *Teme iz umjetnosti starog vijeka* se ukida.
5. Izborni kolegij *Tržište umjetnina u 17. stoljeću* se ukida, a umjesto njega se uvodi *Oltarna pala u Veneciji* koji se izvodi u ljetnim semestrima (2.,4.).

Semestar 2:

1. Obveznom kolegiju *Povijest zaštite kulturnih dobara* smanjuje se broj ECTSa s 5 na 4, broj sati predavanja povećava se s 15 na 30, kako bi se uskladio omjer bodova i sati (30+0+15, do sada 15+0+15)
2. Kolegiju *Teorijska povijest umjetnosti* satnica se mijenja u korist predavanja (30+0+15, do sada 15+0+30).
3. Uvodi se obvezni kolegij *Umjetnost danas* s 3 ECTSa.
4. Aktivacija izbornog kolegija *Oltarna pala u Veneciji* (uvodi se umjesto *Tržište umjetnina u 17. stoljeću*).
5. Izborni kolegij *Gotička skulptura na istočnoj obali Jadrana* ukida se.
6. Izborni kolegij *Klasična umjetnost u baroku* ukida se.
7. Izborni kolegij *Teorija i praksa zaštite kulturnih dobara* ukida se.
8. Izborni kolegij *Medijacija i kritika likovne umjetnosti* ukida se kao izborni, i zbog važnosti za suvremeno tržište rada uvodi se kao obvezni (3. semestar).

Semestar 3:

1. Kolegiju *Teorija umjetnosti 20.st.* smanjuje se broj ECTSa sa 6 na 5 s čime se usklađuje izvođenje nastave u obliku 30+15+15.
2. Kolegij *Muzeologija i galeristika* preimenovao se u *Muzejsko-galerijska praksa* kako bi adekvatnije upućivao na sadržaj. Premješta se u 4. semestar (zbog semestralnog opterećenja nastavnika). Na njegovo mjesto u okviru 3. semestra dolazi kolegij *Ikonologija* s promjenom broja ECTSa s 4 na 3 (dodatno vidjeti Semestar 1., točka 1).
3. Uvodi se novi obvezni kolegij *Medijacija i kritika likovne umjetnosti* s 3 ECTSa (vidjeti prethodni semestar, točka 8.).
4. Internom izbornom kolegiju *Metodika teorije umjetnosti* zbog novog načina izvođenja nastavnčkog modula na razini Fakulteta smanjuje se broj ECTSa s 5 na 4, čemu se prilagođava satnica kao 15+15+15.

Semestar 4:

1. Kolegij *Metodologija znanstvenog istraživanja* premješten je u 1. semestar (dodatno: semestar 3, točka 2).
2. Kolegiju *Muzejsko-galerijska praksa* satnica se mijenja u korist seminara (15+0+30, do sada 15+0+15)
3. Uvodi se novi obvezni kolegij kao sinteza usvojenog gradiva tijekom studija jer se za studente to pokazalo kao nužno znanje. Kolegij nosi naziv *Skulptura: tehnike, metode interpretacije i atribucije*, te nosi 3 ECTS boda.
4. Interni izborni kolegij *Metodika teorije umjetnosti* zbog novog načina izvođenja nastavnčkog modula na razini Fakulteta smanjuje se broj ECTSa s 5 na 3, čemu se prilagođava satnica kao 0+30+15.

2.2. Procjena svrhovitosti izmjena i dopuna¹

Sve predložene izmjene i dopune postojeće verzije diplomskog studija povijesti umjetnosti omogućuju osuvremenjivanje programa utječući na razinu kvalitete znanja koja se stječu. Obvezni stručni kolegiji daju osnovna temeljna znanja neophodna za rad unutar djelatnosti struke, što se posebno odnosi na uvedene obvezne kolegije. Izbornim kolegijima nastoji se omogućiti stjecanje znanja o specifičnijim područjima i temama struke. Izmjene u satnici u najvećoj mjeri su produkt usklađivanja s Europskim sustavom prijenosa bodova (ECTS) – MZOS kako bi opterećenje studenata unutar kolegija bilo jednako i valjano broju ECTS boda kolegija. Sve promjene pridonose boljoj kvaliteti i studija i studiranja.

2.3 Usporedivost izmijenjenog i dopunjenog studijskog programa sa sličnim programima akreditiranih visokih učilišta u RH i EU²

Predloženi program diplomskog studija povijesti umjetnosti pri Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci usporediv je s obzirom na kolegije i njihov sadržaj ponajviše s programom diplomskog studija povijesti umjetnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zadru (<http://www.unizd.hr/povijest-umjetnosti/Studijskiprogram/Diplomski/Konzervatorskiimuzejskogalerijskismjer/tabid/5525/Default.aspx>), Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (http://www.ffzg.unizg.hr/povum/?page_id=43), kao i s programom diplomskog studija povijesti umjetnosti na Storia delle arti e conservazione dei beni artistici pri Università Cà Foscari di Venezia (http://www.unive.it/nqcontent.cfm?a_id=149778).

2.4. Usklađenost s institucijskom strategijom razvoja studijskih programa³

Predložene izmjene prate strateški cilj 1, vezan uz studij i studente, Strategije Sveučilišta 2014-2020 koji planira kvalitetno stjecanje kvalifikacija u razdoblju predviđenom studijskim programom.

2.5. Ostali važni podatci – prema mišljenju predlagača

/

¹ Primjerice, procjena svrhovitosti obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru, povećanje kvalitete studiranja i drugo.

² Navesti i obrazložiti usporedivost programa, od kojih barem jedan iz EU, s izmijenjenim i dopunjenim programom koji se predlaže te navesti mrežne stranice programa.

³ Preciznije, usklađenost s misijom i strateškim ciljevima Sveučilišta u Rijeci i visokoškolske institucije.

3. Opis obveznih i/ili izbornih predmeta s unesenim izmjenama i dopunama

3.1. *Popis obveznih i izbornih predmeta (i/ili modula, ukoliko postoje) s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS – bodova (prilog: Tablica 1)*

Detaljan popis nalazi se pod Tablica 1.

3.2. *Opis svakog predmeta (prilog: Tablica 2)*

Detaljan opis svakog predmeta nalazi se pod Tablica 2.

Tablica 1.

3.1. Popis obvezni i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS bodova

POPIS PREDMETA						
1. godina studija						
Semestar: 1.						
PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS
Metodologija znanstvenog istraživanja	dr. sc. Nina Kudiš	30	0	15	4	Obvezan
Metodologija analize i dokumentiranja kulturnog dobra	dr. sc. Marijan Bradanović	30	0	15	4	Obvezan
Avangarde	dr.sc. Luka Skansi	30	0	15	3	Obvezan
Graditeljska industrijska baština	dr. sc. Julija Lozzi-Barković	15	0	30	4	Izborni
Problemi zaštite i očuvanja urbanističke baštine u regiji	dr. sc. Marijan Bradanović	15	0	30	4	Izborni
Semestar: 2.						
PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS
Povijest zaštite kulturnih dobara	dr. sc. Marijan Bradanović	30	0	15	4	Obvezan
Teorijska povijest umjetnosti	dr. sc. Nataša Lah	30	0	15	4	Obvezan
Umjetnost danas	dr. sc. Julija Lozzi Barković	15	0	30	3	Obvezan
Umjetnost Bizanta	dr. sc. Marina Vicelja-Matijašić	15	0	30	4	Izborni
Oltarna pala u Veneciji	dr. sc. Nina Kudiš	15	0	30	4	Izborni

2. godina studija

Semestar: 3.

PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS
Teorija umjetnosti 20. stoljeća	dr. sc. Nataša Lah	30	15	15	5	Obvezan
Ikonologija	dr. sc. Marina Vicelja-Matijašić	30	0	15	3	Obvezan
Medijacija i kritika likovne umjetnosti	dr. sc. Nataša Lah	15	15	15	3	Obvezan
Graditeljska industrijska baština	dr. sc. Julija Lozzi-Barković	15	0	30	4	Izborni
Problemi zaštite i očuvanja urbanističke baštine u regiji	dr. sc. Marijan Bradanović	15	0	30	4	Izborni
Metodika teorije umjetnosti	dr. sc. Nataša Lah	15	15	15	4	Izborni

Semestar: 4.

PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS
Muzejsko-galerijska praksa	Jolanda Todorović	15	0	30	3	Obvezan
Skulptura: tehnike, metode interpretacije i atribucije	dr.sc. Damir Tulić	30	0	15	3	Obvezan
Umjetnost Bizanta	dr. sc. Marina Vicelja-Matijašić	15	0	30	4	Izborni
Oltarna pala u Veneciji	dr. sc. Nina Kudiš	15	0	30	4	Izborni
Metodika povijesti umjetnosti	dr. sc. Nataša Lah	0	30	15	3	Izborni
						Izborni
						Izborni

Tablica 2.

3.2. Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr.sc. Nina Kudiš	
Naziv predmeta	Metodologija znanstvenog istraživanja	
Studijski program	diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	obavezni	
Godina	1. godina	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Upoznati studente prve godine diplomskog studija povijesti umjetnosti s poviješću i metodologijom znanstvenog istraživanja u humanističkim znanostima, te posebnom s metodologijom istraživanja i metodologijom prezentiranja znanstvenih rezultata u okviru discipline povijesti umjetnosti.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Poznavanje i razlikovanje različitih pristupa u metodologiji znanstvenog istraživanja u povijesti umjetnosti – kako onih povijesnih, tako onih koji se i danas prakticiraju. Temeljito razumijevanje i mogućnost primijene različitih metodoloških pristupa, kao i različitih vrsta znanstvenih i stručnih tekstova. Posjedovanje znanja o načinu koncipiranja, elementima, strukturiranju argumentacije i znanstvenoj opremi znanstvenog i stručnog teksta, kataloške jedinice, natuknice u enciklopedijskom izdanju.

1.4. Sadržaj predmeta

Povijest znanosti: znanost do novog vijeka, novovjekovna i moderna znanost, postmoderne kritike znanosti, povratak retorike. Termin i definicija znanosti, klasifikacija znanosti, vrste znanstvene proze, retorika znanosti i akademsko pismo. Strategije i tehnike akademskog pisma: pripreme za pisanje, struktura i dijelovi, argumentacija, jezik i stil, citiranje i citati, provjera.

Metodologija pristupa umjetničkom djelu u okviru znanstvene discipline povijesti umjetnosti: strategije, faze, sustavnost.

- Metodologija pristupa umjetničkom djelu u okviru znanstvene discipline povijesti umjetnosti: strategije, faze, sustavnost.
- Različiti metodološki pristupi:
- Hegel i nastanak povijesti umjetnosti; hegelijanski pristup, najvažniji predstavnici
- Poznavalaštvo, predstavnici, uloga poznavalaštva u 19. i 20. stoljeću, poznavalaštvo danas
- Formalizam: Heinrich Wölfflin i Alois Riegl
- Ikonografija – ikonologija: Erwin Panofsky
- Marxizam i socijalna povijest umjetnosti
- Feminizam i rodni pristup umjetničkom djelu
- Psihoanaliza
- Semiotika
- Postkolonijalizam
- Suvremena metodologija znanstvenog istraživanja u povijesti umjetnosti u praksi: paradigmatički primjeri i praksa pisanja znanstvenog rada, kataloške jedinice, natuknice u enciklopedijskom izdanju, eseja, novinskog članka i slično. Oblikovanje znanstvenog teksta.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo					
1.6. Komentari							
1.7. Obveze studenata							
<p>Pohađanje nastave obavezno, a prema člancima 31. i 32. PRAVILNIKA O STUDIRANJU NA PREDDIPLOMSKIM I DIPLOMSKIM STUDIJIMA FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U RIJECI</p> <p>Članak 31. Ostvarenje prava izlaska na ispit predmetni nastavnik potvrđuje svojim potpisom. Predmetni nastavnik može uskratiti potpis studentu: - u slučaju kada je student izostao više od 30% ukupne nastave iz predmeta, - u slučaju kada student tijekom nastave ne prikupi minimalni iznos ocjenskih bodova (od 0 do 29,9 ocjenskih bodova na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno od 0 do 39,9 ocjenskih bodova na sveučilišnom diplomskom studiju).</p> <p>Članak 32. Student može pristupiti ispitu u redovitom ispitnom roku samo iz predmeta za koji je stekao potreban postotak uspješnosti tijekom nastave utvrđen općim aktom Sveučilišta (40% ocjene ili više na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 50% ocjene ili više na sveučilišnom diplomskom studiju). Student koji je tijekom nastave ostvario od 30 do 39,9% ocjene na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 40 do 49,9% ocjene na sveučilišnom diplomskom studiju, ocjenjuju se ocjenom FX (nedovoljan). Ovaj student može izaći na popravni ispit u redovitom i izvanrednom ispitnom roku na koji može pristupiti samo jedanput i pritom može ostvariti najviše 10% ocjene. Student koji je tijekom nastave ostvario od 0 do 29,9% ocjene na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 0 do 39,9% ocjene na sveučilišnom diplomskom studiju, ocjenjuju se ocjenom F (neuspješan) i ne može steći ECTS-bodove. Ovaj student obavezan je u sljedećoj akademskoj godini ponovno upisati taj predmet.</p>							
1.8. Praćenje ¹ rada studenata							
Pohađanje nastave	1	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	2	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							
1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu							
<p>- AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE UDIO AKTIVNOSTI U ECTS BODOVIMA MAX BROJ BODOVA</p> <p>- Pohađanje nastave 1 10</p> <p>- Seminarski rad 1 40</p> <p>- Usmeni ispit 0,5 20</p> <p>- ZAVRŠNI ISPIT 1,5 30</p> <p>- UKUPNO 100</p> <p>-</p> <p>- Način bodovanja svake pojedinačne aktivnosti koja se ocjenjuje:</p> <p>- Seminarski rad: 1. izlaganje, do 20 bodova</p> <p>- 2. pp prezentacija, do 5 bodova</p> <p>- 3. pisani seminarski rad, do 15 bodova</p> <p>- Usmeni ispit, do 20 bodova: dovoljan (2) = 5 bodova, dobar (3) = 10 bodova, vrlo dobar (4) = 15 bodova, izvrstan (5) = 20 bodova</p> <p>- Završni ispit, do 30 bodova: dovoljan (2) = 7,5 bodova, dobar (3) = 15 bodova, vrlo dobar (4) = 22,5 bodova, izvrstan (5) = 30 bodova</p>							
1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)							

¹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

1. Dubravka Oraić Tolić, Akademsko pismo, Zagreb 2011
2. M. Hatt, C. Klonk, Art History. A Critical Introduction to Its Methods
3. reader za kolegij Metodologija znanstvenog istraživanja

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- časopisi: Arte Veneta, Arte Documento, Nuovi studi, The Art Bulletin, The Burlington Magazine, Apollo, Renaissance Quarterly, Zbornik za umjetnostno zgodovino, Radovi Instituta za povijest umjetnosti, Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji, Peristil, i drugi

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Dubravka Oraić Tolić, Akademsko pismo, Zagreb 2011	Dostupan u pdf verziji na mreži	15-20
M. Hatt, C. Klonk, Art History. A Critical Introduction to Its Methods	Dostupan u pdf verziji na mreži	15-20
reader za kolegij Metodologija znanstvenog istraživanja	Scan dostupan studentima	15-20

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Evaluacija FFRI

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Marijan Bradanović	
Naziv predmeta	Metodologija analize i dokumentiranja kulturnog dobra	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	obvezan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Svladavanje osnovnih tehnika analize i izrade dokumentacije kulturnog dobra za potrebe provođenja njihove zaštite i očuvanja. Administrativni i organizacijski postupci s kulturnim dobrima zahtijevaju temeljito poznavanje njihovih fizičkih i kulturno – povijesnih svojstava. Primjena tehnika evidencije i dokumentiranja kulturnog dobra pri čemu se primjenjuju slični postupci kao pri objedinjavanju podataka za monografsku obradu.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Osposobljenost u donošenju racionalnih i primjenjivih odluka o postupanju s kulturnim dobrom. Nadogradnja sposobnosti raščlambe kulturnog dobra izvan okvira usvojenih u temeljnoj nastavi povijesti umjetnosti. Stjecanje sposobnosti tehničkog opisa predmeta, njegove fizičke i kronološke kompleksnosti. Sposobnost samostalne primjene tehnika izrade dokumentacije koja služi za registraciju kulturnog dobra, konzervatorskog elaborata kao osnove za programiranje zaštitnog zahvata, inventara i kataloga kao osnove za registraciju, organizaciju izložbi i postavu zbirki.

1.4. Sadržaj predmeta

Izlaže se široka skala standardnih konzervatorskih postupaka pri izradi različitih konzervatorskih studija i elaborata. Donose se primjeri dokumentacije prema vrsti (povijesni-arhivski podaci, analitički opisi, kataloški opisi, kataloška jedinica, fotografije, grafička dokumentacija, specijalna dokumentacija, uzorci) i namjeni (osnovna evidencija, inventar, dokumentacija koja prethodi zahvatu, dokumentacija koja prati zahvat, završni izvještaj, konzervatorska podloga za urbanističko planiranje, konzervatorski projekt, izložbeni projekt). Koristi se mogućnost analize i diskusije na konkretnim konzervatorskim i konzervatorsko-restauratorskim zahvatima na području sjevernoga Jadrana, koji su dostupni za rad na terenu. Dio primjera odabranih za analizu i diskusiju potječe iz prakse voditelja kolegija, jer je za druge realizacije teško pribaviti cjelovitu dokumentaciju. Odabrani su primjeri kulturnih dobara različitih dimenzija, materijala i stupnja ugroženosti. Provođa se edukacija utvrđivanja povijesnih slojeva i faza. Tumače se nedestruktivne i destruktivne metode (sondiranje), fizičke i kemijske analize prikupljanja podataka.

1.5. Vrste izvođenja nastave

☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
☒ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
☐ vježbe	☐ laboratorij
☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad
☒ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Studenti su dužni pohađati predavanja, prisustvovati terenskoj nastavi i prezentirati seminarski rad. Također su dužni pripremiti se za nastavu (čitanje materijala, priprema za diskusiju na zadanu temu) ukoliko je to predviđeno.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	1	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt	1	Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

*OCJENIVANJE

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. T. Marasović, Aktivni pristup graditeljskom nasljeđu, Split, 1985.
2. I. Maroević, Sadašnjost baštine, Zagreb 1986.
3. V. Marković, M. Prelog et. al., Zlatno doba Dubrovnika XV. i XVI. stoljeće, Zagreb, 1987.
4. D. Vokić (priredio), Smjernice konzervatorsko-restauratorskog rada, Zagreb, 2007.
5. Povelja konzervacije i restauracije umjetničkih i kulturnih spomenika, Pogledi, 3-4, 18, Split, 1988., 753-782.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. M. Bradanović, Analiza i dokumentiranje kulturnih dobara - zbirka tekstova, Rijeka, 2010., (skripta).
2. B. M. Feilden, Conservation of Historic Buildings, London, 1982.
3. N. Jakšić, R. Tomić, Umjetnička baština Zadarske nadbiskupije – zlatarstvo, Zadar, 2004.
4. K. Majer, P. Puhmajer, Palača šećerane u Rijeci, Rijeka 2008.
5. H. Malinar, Vlaga u povijesnim građevinama, Zagreb, 2003.
6. D. Marasović, Povijesna jezgra Splita (Studije-programi-realizacije), Split, 2009.
7. D. Miletić, M. Valjato-Fabris, Kapela sv. Filipa i Jakova na Medvedgradu, Zagreb, 1987.
8. G. Nikšić, Materijali i tehnike - Konzervacija nepokretnih kulturnih dobara, Split, 2010., skripta
9. G. Perusini, Il restauro dei dipinti e delle sculture lignee, storia, teorie e tecniche, Udine, 1985. ili 1994. (dostupno i kao skripta u prijevodu R. Oštrića)
10. G. Rocchi, Istituzioni di restauro dei beni architettonici e ambientali, Milano, 1985.
11. P. Vežić, Sveti Donat – Rotonda Sv. Trojstva u Zadru, Split, 2002.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
T. Marasović, Aktivni pristup graditeljskom nasljeđu, Split, 1985.	0	15
I. Maroević, Sadašnjost baštine, Zagreb 1986.	0	15
V. Marković, M. Prelog et. al., Zlatno doba Dubrovnika XV. i XVI. stoljeće, Zagreb, 1987.	1	15
D. Vokić (priredio), Smjernice konzervatorsko-restauratorskog rada, Zagreb, 2007.	0	15
Povelja konzervacije i restauracije umjetničkih i kulturnih spomenika, Pogledi, 3-4, 18, Split, 1988., 753-782.	0	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Sveučilište u Rijeci • University of Rijeka

Trg braće Mažuranića 10 • 51 000 Rijeka • Croatia

T: (051) 406-500 • F: (051) 216-671; 216-091

W: www.uniri.hr • E: ured@uniri.hr

Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata
Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Luka Skansi	
Naziv predmeta	Avangarde	
Studijski program	Dvopredmetni diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	obvezni	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Povijesna misao se sve više suočava s onim što Rosenberg naziva "tradicijom novog". Povijesne avangarde postigle su uništavanje antičkog umjetničkog i arhitekturnog jezika, i uništavanje starog koda ponašanja: s tim su uvela nove kategorije u umjetnosti, i novu etiku konstantne transgresije. Mit modernizma i modernizacije teče paralelno sa progresivnom ali i problematično destruktivnom idejom stalne obnove. Cilj predmeta je uputiti studente u razumjevanje rođenja, razvoja i pada pojma avangarde u umjetnosti i arhitekturi.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Poznavanje fenomena arhitekturne i umjetničke avangarde 20. stoljeća primjereno razini diplomskog studija. Predmet mora usposobiti studente u artikuliranju povijesne kontekstualizacije avangarda, u oblikovanju njihove analitičke sposobnosti umjetničkog i arhitekturnog objekta, i njihove adekvatne konceptualizacije.

1.4. Sadržaj predmeta

Ruska avangarda; Bauhaus; Tessenow i Hellerau; Le Corbusier i Esprit Nouveau; Arhitektura i futurizam; De Stijl; Dada.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒	predavanja	☒	samostalni zadaci
	☒	seminari i radionice	☐	multimedija i mreža
	☐	vježbe	☐	laboratorij
	☐	obrazovanje na daljinu	☐	mentorski rad
	☐	terenska nastava	☒	ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Prisutnost na nastavi najmanje 70%, aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismeni rad, pismeni i usmeni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	0,25	Seminarski rad	1	Ekperimentalni rad	
Pismeni ispit	0,5	Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	0,25	Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Redovito pohađanje nastave i aktivnost u raspravama; kreativan i samostalan pristup izradi i prezentaciji seminarskog rada; znanje iz najmanje 70% gradiva traženog na pismenom ispitu; mogućnost samostalnog zaključivanja temeljenog na poznavanju

gradiva na usmenom ispitu.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Rosalind Krauss, *The originality of the avant-garde and other modernist myths*, MIT Press, Cambridge, Mass 1986.
2. Viktor Žmegač, *Od Bacha do Bauhauusa. Povijest njemačke kulture*, Peristil Zagreb 2006.
3. *Essential Le Corbusier: l'esprit nouveau articles*, Boston Architectural Press, 1998

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

4. Catherine Cooke, *Russian avant-garde: theories of art, architecture and the city*, Academy London, 1995.
5. *G: an avant-garde journal of art, architecture, design, and film 1923-1926*, edited by Detlef Mertins and Michael W. Jennings, Getty Research Institute, Los Angeles 2010.
6. Carol S. Eliel, *L'Esprit nouveau: Purism in Paris, 1918-1925*, Los Angeles County Museum of Art
7. *De Stijl: the formative years, 1917-1922*, MIT press, 1986.
8. *De Stijl et l'architecture en France*, ur. Yve-Alain Bois & Bruno Reichlin, P. Mardaga, Liege 1985.
9. John Milner, *Vladimir Tatlin and the Russian avant-garde*, Yale University Press, 1983
10. Magdalena Droste, *Bauhaus, 1919-1933*, Taschen, 1991.
11. Vladimir Markov, *Russian futurism: a history*, MacGibbon & Kee Limited, London 1968.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Rosalind Krauss, <i>The originality of the avant-garde and other modernist myths</i> , MIT Press, Cambridge, Mass 1986.	0	15
Viktor Žmegač, <i>Od Bacha do Bauhauusa. Povijest njemačke kulture</i> , Peristil Zagreb 2006.	0	15
<i>Essential Le Corbusier: l'esprit nouveau articles</i> , Boston Architectural Press, 1998	0	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Interakcija sa studentima.

Studentska evaluacija.

Višekratno provjeravanje razumijevanja i orijentacije u (tijekom nastave) održanim sadržajima kolegija.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Marijan Bradanović	
Naziv predmeta	Povijest zaštite kulturnih dobara	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	obvezan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Usvajanje znanja o povijesnom razvoju zaštite kulturne baštine i konzervatorske misli u Europi, svijetu i Hrvatskoj. Nacionalni primjeri tumače se u povijesnom kontekstu državnopravnih razlika koje su dovele do pojave različite konzervatorske prakse u primorskoj i kontinentalnoj Hrvatskoj. Posebna se pažnja posvećuje izrazito naprednim i vrlo značajnim a još nedovoljno poznatim povijesnim primjerima zaštite spomenika na prostoru sjevernoga Jadrana.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Stjecanje znanja o najznačajnijim konzervatorskim zahvatima, povijesnom napretku teorije konzervacije, konzervatorske misli i postupaka, postanku i razvitku konzervatorskih škola te njihovim pokretačima i predvodnicima. Kompetencija valorizacije kulturnog dobra u kontekstu konzervatorskih zahvata koji su se kroz povijest na njemu odvijali.

1.4. Sadržaj predmeta

Stari vijek, Ciceronov govor protiv Vera, Pauzanijin Vodič kroz Heladu, Plinije Stariji, Septimije Sever i Memnonovi kolosi, Plotin, papa Damas I, Majorijanov edikt.

Srednji vijek, Teodorikova nastojanja, Justinijanov kodeks, Karlo Veliki, karolinška obnova, Otoni, zaštita Trajanovog stupa, gradski statuti, humanističko buđenje zanimanja za antiku.

Renesansa, pape i spomenici, Della Valle i Medici, Donatello, Verrochio, Sansovino, Bandinelli, Vasari, Rossellino, Alberti, Palladio, Peruzzi.

Reformacija, protureformacija, Tridentski koncil, švedski pravni akti o zaštiti, Maratta, Contri, Edwards, Piranesi, Winckelmann.

Koncepti XIX. stoljeća, Canova, Valadier, Viollet-le-Duc, Ruskin, Riegl, Boito.

Hrvatska u europskim trendovima i hrv. specifičnosti, Marulić, Papalić, salonitanske ruševine, Dioklecijanova palača, Adam i zanimanje Europe za jadranske spomenike antike, različite konzervatorske prakse u primorskim i kontinentalnim hrv. zemljama i pokušaji prevladavanja, Andrić, Sakcinski, Jackson, Hauser, Iveković, Marun, Bulić, Smirich, Kršnjavi, Schmidt, Bolle, Szabo, Karaman, Fisković.

Sjeverni Jadran, razlozi kasnoantičkih, srednjovjekovnih i kasnijih uporaba *spolia*, Arena u Pulskom statutu, providur Emo, spomenici antike u doba renesanse, De Ville, putopisna zapažanja Fortisa, kolekcionar Dinaričić, Carli, prva arheološka istraživanja, tršćanski klasicistički krug i spomenici, Nobile prvi konzervator na istočnoj obali Jadrana, konzervatorski zahvati, dokumentacijska djelatnost, Sabljar na sjevernom Jadranu, Nugent, romantizam, opčinjenost skulpturom iz Mletaka i zaštita spomenika u kontekstu nacionalnih buđenja.

Istraživanja kompleksa Eufrazijane, Peteani, Deperis, Millet, Frey, Cirilli, F. Forlati, Molajoli.

Djelatnost Centralne komisije u Istri i na kvarnerskim otocima, A. Gnirs i drugi. Budinichev rad.

Između dva svjetska rata, Szabo u Hrv. primorju, Schnaiderovo popisivanje, talijanska konzervatorska služba u Istri, mreža i djelatnost počasnih konzervatora, Gigante, Lemessi.

Obnova nakon ratnih stradanja, Senj, Pula, Krk, Osor, Pavan, Mirabella Roberti, Freudenreich, Perc

Prva poratna rekognosciranja terena Fučić, Hauptmann, Stele, Počeci sustavne zaštite nakon Drugog svjetskog rata, od zidnog slikarstva, preko prvih zaštita urbanističkih cjelina, do zaštite tradicijske arhitekture i inventarizacije pokretne baštine, Perčić, Prelogov pristup urbanističkoj zaštiti, Mohorovičićeva djelatnost, slučaj Rijeke, od napredne obnove Trsata do razaranja Staroga grada. Zaštita spomenika tijekom Domovinskog rata.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☐ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☐ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad
	☒ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Studenti su dužni pohađati predavanja i prisustvovati terenskoj nastavi. Također su dužni pripremiti se za nastavu (čitanje materijala, priprema za diskusiju na zadanu temu) ukoliko je to predviđeno.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Ekperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt	2	Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

*OCJENIVANJE

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. M. Bradanović, Tradicija, osnutak i djelovanje konzervatorske službe u Rijeci, *Sv. Vid*, 6, Rijeka, 2001., 127-145.
2. J. Jokilehto, A History of Architectural Conservation, Butterworth-Heinemann; Oxford, 1999.
3. T. Marasović, Zaštita graditeljskog naslijeđa, Povijesni pregled s izborom tekstova i dokumenata, Split, 1983.
4. G. Perusini, Il restauro dei dipinti e delle sculture lignee, storia, teorie e tecniche, Udine, 1985 ili 1994, povijesni pregled 5-30, (dostupno i kao skripta u prijevodu R. Oštrića).
5. M. Špikić, Konzerviranje europskih spomenika od 1800. do 1850. godine, Zagreb, 2009.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. L. A. Horvat, Prilozi povijesnom razvoju čuvanja umjetničkih i kulturno-povijesnih spomenika u Hrvatskoj, Zagreb, 1944.
2. D. Kečkemet, Vicko Andrić, arhitekt i konzervator 1793-1866, Split, 1993.
3. D. Kečkemet, Robert Adam - Dioklecijanova palača i klasicizam, Split, 2003.
4. B. Mader, Sfinga z Belvederja, Nadvojvoda Franz Ferdinand in spomeniško varstvo v Istri, Koper, 2000.
5. G. Pavan, *Il restauro del tempio d'Augusto a Pola (1946-1947) a cinquant'anni dai lavori*, Archeografo Triestino, ser. IV, 57, 1997. 115-148.
6. Iva Perčić, *Konzervatorski radovi u Istri i Hrvatskom primorju od 1949. do 1954. godine*, Zbornik zaštite spomenika kulture, sv. 6/7, Beograd, 1957, str. 289-298. *Ista*, *Konzervatorski radovi u Istri i Hrvatskom primorju od 1955. do 1958. godine*, ZZSK, 10, 1959. str. 323-334. *Ista*, *Konzervatorski radovi na spomenicima u Istri i Hrvatskom primorju od 1959. do 1961. godine*, ZZSK, 13, 1962, 182-194.
7. S. Piplović, Alois Hauser u Dalmaciji, Split, 2002.
8. T. Stahuljak, Gjuro Szabo djelo jednog života, Zagreb, 1995.
9. M. Špikić (ur.), Anatomija povijesnoga spomenika, Zagreb, 2006.
10. A. Terry, F. Gilmore Eaves, Retrieving the Record: A Century of Archaeology at Poreč (1847-1947), Zagreb-Motovun, 2001.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
M. Bradanović, Tradicija, osnutak i djelovanje konzervatorske službe u Rijeci, <i>Sv. Vid</i> , 6, Rijeka, 2001., 127-145.	0	15
J. Jokilehto, A History of Architectural Conservation, Butterworth-Heinemann; Oxford, 1999.	1	15
T. Marasović, Zaštita graditeljskog nasljeđa, Povijesni pregled s izborom tekstova i dokumenata, Split, 1983.	0	15
G. Perusini, Il restauro dei dipinti e delle sculture lignee, storia, teorie e tecniche, Udine, 1985 ili 1994	0	15
M. Špikić, Konzerviranje europskih spomenika od 1800. do 1850. godine, Zagreb, 2009.	2	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjeravanja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Tablica 2.

3.2. Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Dr.sc. Nataša Lah	
Naziv predmeta	Teorijska povijest umjetnosti	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	Obvezni	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA		
1.1. Ciljevi predmeta		
Komparativno upoznavanje povijesti umjetničkih teorija. Razumijevanje kontinuiteta različitih teorija i teorijskih polazišta u okviru povijesti i teorije umjetnosti uključujući srodne discipline poput estetike, filozofije i povijesti kulture. Svojim sadržajem kolegij prethodi kolegijima Teorija umjetnosti 20. stoljeća i Metodika teorije umjetnosti.		
1.2. Uvjeti za upis predmeta		
Nema.		
1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet		
Poznavanje povijesti i teorije umjetnosti primjereno razini diplomskog studija. Posjedovanje kompetencija u analizi tekstova iz teorije umjetnosti predviđenih planom i programom kolegija. Primijena usvojenih pojmova; razumijevanje, prepoznavanje i sposobnost usporedbe temeljnih povijesnoumjetničkih i teorijskih pristupa i metoda pojedinih autora i škola kroz povijest. Sposobnos koherentnog i argumentiranog pisanja tekstova koji uključuju primjenu znanja stečenu upoznavanjem sadržaja kolegija.		
1.4. Sadržaj predmeta		
Kolegij obuhvaća povijesni pregled teorije umjetnosti u okviru različitih znanstvenih i kulturoloških disciplina od kritike, preko estetike i povijesti umjetnosti do filozofije i teorije umjetnosti u rasponu od antike do 20. stoljeća. Kroz razvojni slijed teorijskih pristupa obuhvatiti će se različiti teorijski pogledi i pristupi umjetničkom stvaralaštvu, kao i najvažnije tradicionalne znanstvene i interpretacijske metode povijesnoumjetničke struke te njihovi glavni zastupnici. Kolegij je sadržajno povezan s kolegijima: <i>Uvod u povijet i teoriju umjetnosti</i> , <i>Umjetnost i stvarnost</i> , <i>Teorija umjetnosti 20. st.</i> , <i>Metodika teorije umjetnosti</i> , <i>Kritika i medijacija umjetnosti</i> . Program kolegija je korespondentan sadržaju teorijskih kolegija na drugim studijima povijesti umjetnosti u Hrvatskoj i inozemstvu.		
1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☐ ostalo
1.6. Komentari		
1.7. Obveze studenata		
Prisutnost na nastavi najmanje 70%, aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismeni rad, pismeni i usmeni ispit.		

1.8. Praćenje¹ rada studenata

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Redovito pohađanje nastave i aktivnost u raspravama; kreativan i samostalan pristup izradi i prezentaciji seminarskog rada; znanje iz najmanje 70% gradiva traženog na pismenom ispitu; mogućnost samostalnog zaključivanja temeljenog na poznavanju gradiva na usmenom ispitu.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Venturi, L. (1945.). *Storia della critica d'arte*. Roma: Edizioni U. / alternativno: Venturi, L. (1963.). *Istorija umetničke kritike*. Beograd: Kultura.
2. U. Kultermann, *Povijest povijesti umjetnosti*, Zagreb 2002 (odabrana poglavlja)
3. Gilbert-Kun. (1969). *Istorija estetike*. Beograd: Kultura. (odabrana poglavlja)
4. ppt prezentacije predavanja (elektroničkim putem dostupno svim polaznicima kolegija)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Harrison, C., Wood, P., & Gaiger, J. (Ed.). (2000). *Art in Theory 1648-1815. An Anthology of Changing Ideas*. Oxford: Blackwell Publishers Ltd. (odabrana poglavlja)
2. Harrison, C., Wood, P., & Gaiger, J. (Ed.). (1998.). *Art in Theory 1815-1900. An Anthology of Changing Ideas*. Oxford: Blackwell Publishers Ltd. (odabrana poglavlja)
3. Harrison, C., Wood, P., & Gaiger, J. (Ed.). (2003). *Art in Theory 1900-2000*. Oxford: Blackwell. (odabrana poglavlja)
4. H. Osborne, *Aesthetics and Art Theory, An Historical Introduction*, London And Harlow 1968.

a. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Venturi, L. (1945.). <i>Storia della critica d'arte</i> . Roma: Edizioni U. / alternativno: Venturi, L. (1963.). <i>Istorija umetničke kritike</i> . Beograd: Kultura.	0	15
U. Kultermann, <i>Povijest povijesti umjetnosti</i> , Zagreb 2002	2	15
Gilbert-Kun. (1969). <i>Istorija estetike</i> . Beograd: Kultura	0	15

b. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Interakcija sa studentima. Studentska evaluacija. Višekratno provjeravanje razumijevanja i orijentacije u (tijekom nastave) održanim sadržajima kolegija

¹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Tablica 2.

3.2. Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Dr. sc. Julija Lozzi Barković	
Naziv predmeta	Umjetnost danas	
Studijski program	Diplomski studij povijest umjetnosti	
Status predmeta	obavezni	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Usvajanje temeljnih spoznaja na planu umjetničkog stvaralaštva 20. (od 70-tih i 80-tih godina) i 21. stoljeća, razvijanje kritičkog odnosa prema fenomenima umjetnosti toga razdoblja, ovladavanje interpretacijskim umijećem tih fenomena i sposobnošću njihovog tumačenja, valorizacije i komparacije.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Usvojeno opće znanje iz povijesti umjetnosti 19. i 20. stoljeća.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekivani ishod kolegija je da studentima humanističkih disciplina pruži osnovni uvid u problemske točke teorije i prakse vizualnosti danas, da se samosvojno interpretativno suoče s umjetničkom praksom iz razdoblja kasnog 20. stoljeća, od sedamdesetih i osamdesetih godina prema umjetničkom stvaralaštvu danas, te percepciji, produkciji i recepciji suvremene umjetnosti. Od studenta se očekuje sposobnost mapiranja relevantnih ustanova, umjetnika, skupina ili projekata globalnog svijeta upravo suvremene (recentne) umjetnosti.

1.4. Sadržaj predmeta

Kolegij Umjetnost danas izlaže osnovne odrednice suvremene svjetske i nacionalne umjetnosti, odnosno tendencije u umjetnosti počevši druge polovice 20. stoljeća s naglaskom na kasnijem periodu toga razdoblja (70-te i 80-te godine). Uključeno je produbljivanje fenomena hrvatske umjetnosti nakon Drugog svjetskog rata, pravaca i umjetničkih grupa (EXAT-a 51, Nove tendencije, Gorgona, enformel, Nova umjetnička praksa, Grupa šestorice atora), što je usvojeno u okviru kolegija Umjetnost 20. stoljeća, a koje se promatraju komparativno sa simultanim događanjima u europskoj i svjetskoj umjetnosti. Obraduje se stvaralaštvo istaknutih protagonista europske i hrvatske suvremene umjetnosti, zasebno i unutar širih društveno-političkih okolnosti te fluktuacija na umjetničkoj sceni. Posvećuje se posebna pažnja analizi teoretskog diskursa suvremene umjetnosti, tj. usvajanju adekvatnog pojmovnog aparata za samostalnu interpretaciju umjetničkih djela nastalih u promatranim razdoblju.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

- redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi (studenti su dužni prisustvovati na minimalno 70% nastave, a oni koji imaju koliziju s kolegijima drugih studijskih grupa moraju prisustvovati na minimalno 50% nastave)
- pisanje seminarskih radova i drugih samostalnih zadataka na zadane teme

- pristupanje kolokvijima (2 obavezna kolokvija)
- pristupanje pismenom i usmenom završnom ispitu

1.8. Praćenje¹ rada studenata

Pohađanje nastave	0,50	Aktivnost u nastavi	0,50	Seminarski rad	0,50	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	0,50	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti najmanje 40 ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Studenti koji tijekom nastave ostvare između 30 i 39,9 ocjenskih bodova pripadaju kategoriji FX i imaju mogućnost tri izlaska na popravni ispit i mogu ukupno dobiti samo ocjenu E (od 40 do 49%). Ukupna ocjena uspjeha: na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Ruhrberg – Schneckenburger – Fricke – Honnef, *Umjetnost 20. stoljeća*, VBZ, Zagreb, 2005. (poglavlja koja se odnose na umjetnost druge polovice 20. stoljeća)
2. *Art Now*, Taschen, 2001.
3. *Art at the Turn of the Millennium*, Taschen, 1999.
4. Šuvaković, M., *Pojmovnik suvremene umjetnosti*, Zagreb, 2005.
5. *K 15. Pojmovnik nove hrvatske umjetnosti*, Art magazin Kontura, Zagreb, 2007., str. 61-71, 116-125.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Lucie Smith, E., *Art Today*, Phaidon Press, London-New York, 2007.
Fineberg, J., *Art since 1940, Strategies of being*, Laurence King, London, 2000.
A. Dampsey, *Styles, Schools and Movements*, Thames and Hudson, London, 2002.
Millet, C., *Suvremena umjetnost*, Hrvatska sekcija AICA, Zagreb, 2004.
Denegri, J., *Umjetnost konstruktivnog pristupa – EXAT 51- Nove tendencije*, Zagreb, 2000.
Avangardne tendencije u hrvatskoj umjetnosti, katalog izložbe, Galerija Klovičevi dvori, Zagreb, 2007.
Grupa šestorice autora, katalog retrospektivne izložbe, (ur.) Janka Vukmir, SCCA, Zagreb, 1998.
Nova umjetnička praksa 1966.-1978., Galerija suvremene umjetnosti, Zagreb, 1978., 5-8, 21-28.
Gattin, M., *Gorgona - protokol dostavljanja misli*, Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb, 2002.
Enciklopedija hrvatske umjetnosti, (ur.) Žarko Domljan, LZ „M. Krleža, Zagreb, 1995.-96.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Ruhrberg – Schneckenburger – Fricke – Honnef, <i>Umjetnost 20. stoljeća</i> , Zagreb, 2005.	2	30
Šuvaković, M., <i>Pojmovnik suvremene umjetnosti</i> , Zagreb, 2005.	2	30
<i>Art at the Turn of the Millennium</i> , Taschen, 1999.	2	30
<i>Art Now</i> , Taschen, 2001.	2	30

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Praćenje kvalitete i uspješnosti provodit će se kroz ankete i razgovore nakon završetka predavanja.

¹ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Tablica 2.

3.2. Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Dr. sc. Nataša Lah	
Naziv predmeta	Teorija umjetnosti 20. stoljeća	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	Obvezni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	5
	Broj sati (P+V+S)	30+15+15

1. OPIS PREDMETA							
1.1. Ciljevi predmeta							
Komparativno poznavanje teorije umjetnosti i njoj srodnih teorija estetike, stila i filozofije umjetnosti u odnosu na povijest umjetnosti. Pregledan uvid u razdoblje europske povijesti teorijske misli 20. stoljeća kroz teorijski rad Bečke škole povijesti umjetnosti, vizualni formalizam modernističkog pristupa Clementa Greenberga, kritičku teoriju frankfurtskog kruga, teoriju postmodernizma i socijalno kulturološke okvire discipline. Razvijanje sposobnosti stručnog izražavanja u pisanom obliku.							
1.2. Uvjeti za upis predmeta							
Nema.							
1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet							
Poznavanje teorije umjetnosti 20.st. primjereno razini diplomskog studija. Kompetencija u analizi tekstova iz teorije umjetnosti. Stjecanje sposobnosti analize teorijskih tekstova i sposobnosti formuliranja koherentnih i uvjerljivih tekstova koji se bave sadržajem kolegija.							
1.4. Sadržaj predmeta							
Posljedice sloma standardiziranih normativa, protokola i procedura u europskoj umjetnosti. Problematiziranje zadane objektivnosti i uvod u novu povijest umjetnosti. Položaj recipijenta u vrijednosnim sustavima. Novi koncepti, metode, paradigme i diskursi. Bečka škola PU. Kontradikcije modernizma. Modernizam, subjektivnost i formalizma. Kritički modernizam. Umjetnost (kao) teorija. Strukturalizam i poststrukturalizam. Feminizam. Postmoderna i kritika postmoderne. Nova kritička teorija. Nova povijest umjetnosti. Vizualna kultura i vizualne studije.							
1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☐ ostalo					
1.6. Komentari							
1.7. Obveze studenata							
Prisutnost na nastavi najmanje 70%, aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismeni rad, pismeni i usmeni ispit.							
1.8. Praćenje ¹ rada studenata							
Pohađanje	0,5	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad	1,5	Eksperimentalni	

¹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

nastave						rad
Pismeni ispit	1,5	Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad
Portfolio						

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Redovito pohađanje nastave i aktivnost u raspravama; kreativan i samostalan pristup izradi i prezentaciji seminarskog rada; znanje iz najmanje 70% gradiva traženog na pismenom ispitu; mogućnost samostalnog zaključivanja temeljenog na poznavanju gradiva na usmenom ispitu.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- Groys, B. (2006). *Učiniti stvari vidljivima. Strategije suvremene umjetnosti* (Nada Beroš ed.). Zagreb: MSU, biblioteka Refleksije.
- Šuvaković, M., & Erjavec, A. (Eds.). (2009). *Figure u pokretu. Savremena zapadna estetika, filozofija i teorija umetnosti*. Beograd: Atoča. Vujičić kolekcija.
- Harrison, C., Wood, P., & Gaiger, J. (Eds.). (2003). *Art in Theory 1900-2000*. Oxford: Blackwell. (odabrana poglavlja)
- Belančić, M. (2007). *Smrt slike (Ogledi iz filozofije umetnosti)*. Beograd: Medijska knjižara Krug.
- Šuvaković, M. (2005). *Pojmovnik suvremene umjetnosti*. Zagreb, Ghent: Horetzky, Vlees & Beton.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- Grič, D. (1978). *Estetika* (Vol. I-IV). Zagreb: Naprijed. (odabrana poglavlja)
- Miščević, N., & Zinaić, M. (Eds.). (1982). *Plastički znak*. Rijeka: ICR.
- Knežević, S. (Ed.). (1999). *Bečka škola povijesti umjetnosti*. Zagreb: Barbat.
- Kolešnik, L. (Ed.). (2005). *Umjetničko djelo kao društvena činjenica. Perspektive kritičke povijesti umjetnosti*. Zagreb: IPU.
- Michaud, Y. (2004). *Umjetnost u plinovitom stanju. Esej o trijumfu estetike*. Zagreb: Naklada Ljevak.
- Struken, M., & Cartwright, L. (2001). *Practices of Looking*. New York: Oxford University Press
- Kolešnik, L. (Ed.). (1999). *Feministička likovna kritika i teorija likovnih umjetnosti*. Zagreb: Centar za ženske studije.
- Danto, A. C. (1997.). *Preobražaj svakidašnjeg. Filozofija umjetnosti*. Zagreb: Kruzak.
- Carroll, N. (1995). Danto, Style, and Intention. *The Journal of Aesthetic and Art Criticism*, 53 (3).
- Baudrillard, J. (2001.). *Simulakrumi i simulacija*. Karlovac: Naklada DAGGK, Biblioteka Psefizma.
- Barasch, M. (1998). *Modern Theories of Art*. New York, London: New York U.P.
- Borjev, J. (2009). *Estetika*. Sarajevo: Bosanska riječ.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Groys, B. (2006). <i>Učiniti stvari vidljivima. Strategije suvremene umjetnosti</i> (Nada Beroš ed.). Zagreb: MSU, biblioteka Refleksije	0	15
Šuvaković, M., & Erjavec, A. (Eds.). (2009). <i>Figure u pokretu. Savremena zapadna estetika, filozofija i teorija umetnosti</i> . Beograd: Atoča. Vujičić kolekcija.	0	15
Harrison, C., Wood, P., & Gaiger, J. (Eds.). (2003). <i>Art in Theory 1900-2000</i> . Oxford: Blackwell	0	15
Belančić, M. (2007). <i>Smrt slike (Ogledi iz filozofije umetnosti)</i> . Beograd: Medijska knjižara Krug.	0	15
Šuvaković, M. (2005). <i>Pojmovnik suvremene umjetnosti</i> . Zagreb, Ghent: Horetzky, Vlees & Beton	2	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Interakcija sa studentima. Studentska evaluacija. Višekratno provjeravanje razumijevanja i orijentacije u (tijekom nastave) održanim sadržajima kolegija.

Tablica 2.

3.2. Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Izv. prof. dr. sc. Marina Vicelja-Matijašić	
Naziv predmeta	Ikonologija	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	obvezni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Mogućnost ikonološke interpretacije i analize umjetničkog djela temeljena na povijesno umjetničkome znanju, izvorima (tekst) i usvojenoj ikonografskoj strukturi.

Upoznavanje s temeljima jedne od najznačajnijih povijesnoumjetničkih metoda. Prikaz povijesnog razvoja metode i najznačajnijih predstavnika.

Rad na izabranim poglavljima temeljnih djela.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Razumijevanje nastanka i razvoja određenog sadržaja/teme u vremenu i prostoru; njezinog širenja te ishodišta i utjecaja. Mogućnost čitanja i analize određenog likovnog djela. Mogućnost sudjelovanja u diskusiji i jasnog i argumentiranog obrazloženja teze ili stava. Poznavanje recentne literature i recentnih rezultata istraživanja i doprinosa u disciplini. Razvijena sposobnost samostalnog istraživanja i obrane određene teze u pisanom i usmenom obliku.

1.4. Sadržaj predmeta

Ikonologija – povijesni pregled; odnos pojmova ikonologija-ikonografija; ikonologija danas

Razvoj ikonološke misli: Warburg, Panofsky, Warburgova škola (biblioteka), Američka škola, kritike ikonologije (Gombrich i suvremeni autori)

Ikonološke metode – interpretacija «slike» s obzirom na ikonografski kontekst, nastanak, kontinuitet i recepciju; način čitanja i recepcije «slike»; promjena načina prikazivanja sadržaja u povijesti umjetnosti

«Slika» kao povijesni dokument

«Slika» kao komentar

Riječ i slika – mehanizmi i tipologija

Case study – interpretacija određenog sadržaja-teme

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Uredno pohađanje nastave; izrada zadanog zadatka – prezentacija obrađene teme.

1.8. Praćenje¹ rada studenata

Pohađanje nastave	0,25	Aktivnost u nastavi	0,25	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednuje se sudjelovanje u raspravama i zajedničkim radionicama; izrada i prikaz prezentacije na zadanu temu; esej završni i usmeni dio ispita.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. M. Vicelja-Matijašić, Uvod u ikonologiju, Rijeka, 2013., e-udžbenik
2. E. Panofsky, *Ikonološke studije*. Beograd 1975. (poglavlja: Slijepi kupidon i Neoplatonistički pokret u Firenci)
3. *Ideal, forma, simbol*. Zagreb, 1995., Biblioteka Instituta PU, (A.M.Warburg: Talijanska umjetnost i internacionalna astrologija u palači Schifanoja u Ferrari)
4. W.S. Heckscher, Geneza ikonologije u: A. Warburg, *Ritual zmije*. Zagreb, 1996., Biblioteka Instituta PU

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Shapiro, M. *Words, Script and Pictures: Semiotics of Visual Language*. New York, 1996.
2. Holly, M.A. *Panofsky and the Foundation of Art History*. Ithaca, NY, 1984.
3. *Image and Belief*. Princeton, 1999.
4. Hall, J. *Rječnik tema i simbola u umjetnosti*. Zagreb 1991.
5. Gombrich, E.H. *The Sense of Order: A Study of Psychology of Decorative Art*. Ithaca, 1984.
6. Schapiro, M. *Words and Pictures*. Hag, 1973.
7. Panofsky, E. *Meaning in the Visual Arts*. Chicago, 1998.
8. Miles, M. *Image as Insight. Visual Understanding in Western Christianity and Secular Culture*. Boston 1985.
9. Warburg, A. *Ritual zmije*. Zagreb, 1996.
10. Sindig – Larsen, S. *Iconography and Ritual. A Study of Analytical Perspectives*. Oslo 1999.
11. Van Straten, R. *Uvod u ikonografiju*. Zagreb, 2001.
12. Kessler, H. *Spiritual Seeing*. Philadelphia, 2000.
13. Barber, C. *Figure and Likeness*. Princeton UP, 2002.
14. Carboni, M. *L'occhio e la pagina*. Milano, 2002.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
E. Panofsky, <i>Ikonološke studije</i> . Beograd 1975.	2	15
<i>Ideal, forma, simbol</i> . Zagreb, 1995., Biblioteka Instituta PU	3	15
W.S. Heckscher, Geneza ikonologije u: A. Warburg, <i>Ritual zmije</i> . Zagreb, 1996., Biblioteka Instituta PU	3	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

- povratne informacije o studentskom razumijevanju na predavanjima – pisane i usmene
- zaključna rasprava o program kolegija, nastavu i nastavnom materijalu
- evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)
- ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata
- portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

¹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Tablica 2.

3.2. Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Dr.sc. Nataša Lah	
Naziv predmeta	MEDIJACIJA I KRITIKA LIKOVNE UMJETNOSTI	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	Obvezni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	15+15+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Razumijevanje različitih teorijskih pristupa i medijskih praksi likovne kritike, temeljeno na upoznavanju povijesnih, konceptualnih i diskurzivnih razlika. Usvajanje temeljnih spoznaja o izvorima, svrsi i korijenima likovno kritičke misli, s posebnim naglaskom na razlikovanju predmodernih, modernih i postmodernih pristupa. Razvijanje kompetencija u analizi kritičkih tekstova s područja likovnih umjetnosti. Formuliranje kritičkog teksta za dnevne medije i stručne časopise (uvidanjem sličnosti i razlika) uvažavajući različite recepcijske pristupe umjetničkim djelima tijekom povijesti, s naglaskom na suvremenim produkcijama i pristupima. Korištenje usmenih, pismenih i računalnih metoda u izražavanju. Poticanje zanimanja i aktivnosti vezanih uz praćenje, razumijevanje i samostalno kritičko promišljanje likovne kritike.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Poznavanje povijesnih izvora i razvoja umjetničke kritike. Sposobnost jasnog razlikovanja kritičke od povijesno umjetničke teorije i prakse. Sposobnost praćenja promjena kulturnih paradigmi kroz modifikaciju kritike i kroz njezin status u određenoj kulturi. Poznavanje specifičnosti medijacije umjetnosti kroz masovne medije. Poznavanje svih specifičnih modela kritike u 20. stoljeću. Sposobnost pismene artikulacije kritičkog stava o određenoj izložbi, umjetničkom ciklusu, ili određenom djelu.

1.4. Sadržaj predmeta

Razlikovanje i društvena funkcija medija, medijske kulture i medijacije umjetnosti u tom kontekstu. Pozicija umjetničke kritike u odnosu na povijest i teoriju umjetnosti. Razumijevanje Paradigme kulture kao metodološkog okvira umjetničke kritike. Povijesni razvoj discipline kroz pojmove kritičke teorije, frankfurtskog kruga, kritike hegemonije u kulturi, kritike humanizma, kritike modernizma i kritike kritike. Upoznavanje fenomena suvremenog ikonoklazma. Upoznavanje razlike među pojmovima 'dizajniranje publike' i stvaranja vrijednosnih orijentira u kulturi i umjetnosti. Razlikovanje prakse etiketiranja od interpretacije umjetnosti, kritičkih od kustoskih praksi. Definiranja medijskog i društvenog prostora kritike. Uzroci pojave akritične kritike i sintagme 'Kritičar je umjetnik'. Interakcija sadržaja kritičkog pisma i medijske pismenosti. Upoznavanje procesa modifikacije kritičkog diskursa kulture u krizi.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo

1.6. Komentari

Planirano objavljivanje studentskih likovnih kritika u dnevnom tisku, na web portalima i stručnim časopisima.

1.7. Obveze studenata

Prisutnost na nastavi najmanje 70%, aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismeni rad, pismeni i usmeni ispit.

1.8. Praćenje¹ rada studenata

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	0,5
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	0,5
Portfolio							

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Redovito pohađanje nastave i aktivnost u raspravama; kreativan i samostalan pristup izradi i prezentaciji seminarskog rada; znanje iz najmanje 70% gradiva traženog na pismenom ispitu; mogućnost samostalnog zaključivanja temeljenog na poznavanju gradiva na usmenom ispitu.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Lah, N. (2012). Medijacijska funkcija umjetničke kritike između povijesti i suvremenosti. *Ars Adriatica*, 2, 269-283.
2. Bächtmann, O. (1997). Slika-tekst: problemski odnosi. In S. Briski-Uzelac (Ed.), *Slika i riječ* (pp. 121-147). Zagreb: IPU.
3. Bächtmann, O. (2004 [2001]). *Uvod u povijesnoumjetničku hermeneutiku*. Zagreb: Scarabeus.
4. Venturi, L. (1963 [1945]). *Istorija umetničke kritike*. Beograd: Kultura. (Uvod, str. 3-28)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Šuvaković, M. (2005). *Pojmovnik suvremene umjetnosti*. Zagreb, Ghent: Horetzky, Vlees & Beton.
2. Kuhn, T. S. (2002.). *Struktura znanstvenih revolucija*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
3. McLuhan, M. (2008 [1964]). *Razumijevanje medija*. Zagreb: Golden marketing - tehnička knjiga.
4. Egleton, T. (2002.). *Ideja kulture*. Zagreb: Jesenski i Turk.
5. Rotar, N. Z. (Ed.). (2005). *Medijska pismenost i civilno društvo*. Sarajevo: Mediacentar.
6. Gavranović, A. (2006). *Medijska obratnica*. Zagreb: Sveučilišna knjižara.
7. Belančić, M. (2007). *Smrt slike (Ogledi iz filozofije umjetnosti)*. Beograd: Medijska knjižara Krug.

a. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Lah, N. (2012). Medijacijska funkcija umjetničke kritike između povijesti i suvremenosti. <i>Ars Adriatica</i> , 2, 269-283	1	15
Bächtmann, O. (1997). Slika-tekst: problemski odnosi. In S. Briski-Uzelac (Ed.), <i>Slika i riječ</i> (pp. 121-147). Zagreb: IPU.	1	15
Bächtmann, O. (2004 [2001]). <i>Uvod u povijesnoumjetničku hermeneutiku</i> . Zagreb: Scarabeus.	1	15
Venturi, L. (1963 [1945]). <i>Istorija umetničke kritike</i> . Beograd: Kultura.	0	15

b. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Interakcija sa studentima. Studentska evaluacija. Višekratno provjeravanje razumijevanja i orijentacije u (tijekom nastave) održanim sadržajima kolegija.

¹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Tablica 2.

3.2. Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Jolanda Todorović	
Naziv predmeta	Muzejsko-galerijska praksa	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	obavezan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj kolegija je ovladati znanjem i vještinama potrebnim za planiranje, organizaciju i ostvarenje izložbenog projekta.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Studenti će nakon položenog ispita iz kolegija Muzejsko-galerijska praksa moći:

1. analizirati ideju, jezik, strukturu i postav izložbe u muzeju ili galeriji
2. osmisliti izložbeni program primijenjujući stečeno znanje i informiranost o povijesnoj i suvremenoj muzejsko-galerijskoj praksi na način da za odabranu temu mogu
3. definirati ciljeve i očekivane rezultate te u sklopu toga interpretirati vrijednosti i značenja muzejskih predmeta u kontekstu odabranog koncepta izložbe.
4. izraditi plan aktivnosti potrebnih za realizaciju cjelokupnog organizacijskog procesa izložbenog programa.
5. primijeniti znanja i vještine stečene uključivanjem u muzejske procese sudjelovanjem u istima: postav izložbe u galerijskom prostoru, stručno vodstvo po izložbi, organizacija depoa, rad u muzejskoj knjižnici i na muzejskoj dokumentaciji. Također primijeniti znanja o načinu pripreme i provedbe izložbenih aktivnosti (npr: izraditi financijski plan u osnovnim elementima, ispuniti obrasce za prijavu programa za financiranje te tako moći koristiti izvore financiranja; koristiti medije u cilju promocije i marketinške komunikacije; ispravno moći primijeniti odgovarajuće zakone i propise nužne u obavljanju izložbene djelatnosti i sl.)

1.4. Sadržaj predmeta

Nakon uvodnog predavanja u kojem razgovaramo o međusobnim očekivanjima od kolegija (studenti i nastavnik), predavanja koja slijede obrađuju sljedeće tematske cjeline:

- Povijesni pregled velikih svjetskih likovnih izložbi
  - Razvoj muzejske djelatnosti u Rijeci i pregled važnih povijesnih i suvremenih izložbi i izložbenih projekata
  - Životni ciklus izložbe: tipovi izložbi, ciljevi, jezik i struktura izložbe, faze izložbenog programa, tekstovi na izložbi i publikacije
  - Vizualni identitet izložbe. Promocija i marketinška komunikacija u kulturi i umjetnosti
  - Galerija: izložbeni prostor / oprema / postav / uvjeti za očuvanje građe tijekom trajanja izložbe
  - Galerijsko-izložbeni prostori
  - Budžet projekta i izvori financiranja (usvajanje pojmova i terminologije iz financijskog plana, javni natječaji, EU fondovi)
  - Legislativa (Zakon o zaštiti kulturnih dobara, Zakon o samostalnim umjetnicima, Zakon o autorskim pravima)
- Nastava će se odvijati uglavnom u muzejsko-galerijskim izložbenim prostorima, gdje će, osim rada na izložbi, studenti dobiti uvid i u iskustva organizatora različitih tipova izložbi i svih njezinih segmenata.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo					
1.6. Komentari							
1.7. Obveze studenata							
<p>Studentima/studenticama će biti napomenuto kad se očekuje njihovo neizostavno prisustvovanje na predavanjima i obrazložiti će se zašto. Prema dinamici programa studenti će dobivati zadatke i tijekom semestra u fazama pripremati vlastitu izložbu. Na satovima će se ocjenjivati njihov angažman u razgovorima, raspravama, analizama obavljenih zadataka, kao i drugim aktivnostima.</p> <p>Praktični dio kolegija održavat će se i u muzejskim i galerijskim prostorima, prema na početku semestra napravljenom planu i programu (ovisno o izložbenim programima u muzejima/galerijama).</p>							
1.8. Praćenje ¹ rada studenata							
Pohađanje nastave	0,25	Aktivnost u nastavi	0,25	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	1,5
Portfolio							
1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu							
<p>Prisustvovanje na nastavi ocjenjivat će se ako tijekom semestra nije bilo više od 3 (neopravdana) izostanka s nastave. Ocjenjivat će se aktivno sudjelovanje na nastavi kako tijekom predavanja tako i tijekom razgovora i priprema izložbenih programa. Redovno pohađanje nastave (najviše tri izostanka tijekom semestra se toleriraju) i aktivno sudjelovanje nosit će 0,5 ECTS boda.</p> <p>Osmišljavanje i priprema izložbe ocjenjivat će se tijekom semestra s obzirom na izvršene zadatke prema dinamici kolegija: osmišljavanje teme i ideje izložbe, definiranje ciljeva izložbe, definiranje očekivanih rezultata, izrada plana aktivnosti i gantograma, odabrana građa za postav, idejno osmišljeni postav u izabranom izložbenom prostoru, izrada pratećeg teksta i pratećih aktivnosti tijekom trajanja izložbe. Tijekom semestra provedeni zadaci nosit će 1,5 ECTS bod. Pismeni dio ispita nosit će 1 ECTS bod.</p>							
1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)							
<ul style="list-style-type: none"> - André Gob - Noémie Drouguet: Muzeologija, Povijest, razvitak, izazovi današnjice; 4. poglavlje Izložba: funkcija prezentiranja; Izdanja Antibarbarus - Eppure si muove - 110 godina muzejske djelatnosti; Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka, 2003. - Prema novom muzeju, izdanje o zbirka i projektu nove muzejske zgrade, Muzej moderne i suvremene umjetnosti, 2005. - Ivo Maroević: Uvod u muzeologiju / Muzeološke funkcije, Zavod za informacijske studije, Zagreb, 1993. - J. Pavičić, N. Alfirević i Lj. Aleksić: Menadžment i marketing u kulturi i umjetnosti: Poglavlje 4 (Marketing: planiranje i primjena) i Poglavlje 5 (5.2. Odnosi s javnošću; 5.3. Novi mediji u odnosima s korisnicima i javnošću; 5.4. Prikupljanje sredstava / «fundraising»), izd. Masmedia							
1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)							
<ul style="list-style-type: none"> - Lord, B; G.D. Lord. Manual of the museum exhibition. California: AltaMira Press, 2002. - Informatica museologica 34. (3/4) 2003. Tema broja: Muzejska izložba - Tomislav S. Šola: Eternity does not live here any more -a glossary of museum sins; Tomislav Šola, Zagreb, 2012. - What makes a great exhibition, grupa autora po izboru Paule Marincola, Philadelphia Exhibition Initiative, 2006. - Eileen Hooper Greenhill. 1999. Communication in theory and practice. U: The Educational Role of the Museum, E.Hooper Greenhill (ur.), 28-43. London: New York: Routledge - časopisi: Život umjetnosti, Informatica museologica, Art Review, Flash Art, Kontura, Art News .... - Web siteovi muzeja - GoogleArtProject : http://www.google.com/culturalinstitute/project/art-project - GLAM/Wiki: http://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:GLAM/US/About							

¹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
André Gob - Noémie Drouguet: Muzeologija, Povijest, razvitak, izazovi današnjice; 4. poglavlje Izložba: funkcija prezentiranja; Izdanja Antibarbarus	0	15
Eppur si muove - 110 godina muzejske djelatnosti; Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka, 2003.	4	15
Prema novom muzeju, izdanje o zbirkama i projektu nove muzejske zgrade, Muzej moderne i suvremene umjetnosti, 2005.	0	15
Ivo Maroević: Uvod u muzeologiju / Muzeološke funkcije, Zavod za informacijske studije, Zagreb, 1993.	1	15
J. Pavičić, N. Alfirević i Lj. Aleksić: Menadžment i marketing u kulturi i umjetnosti: Poglavlje 4 (Marketing: planiranje i primjena) i Poglavlje 5 (5.2. Odnosi s javnošću; 5.3. Novi mediji u odnosima s korisnicima i javnošću; 5.4. Prikupljanje sredstava / «fundraising»), izd. Masmedia	2	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Provjerom tjednih zadataka prema dinamici kolegija, zajedničkom analizom i razgovorom o istom. Pismeni ispit iz teorijskog dijela uz primjenu/usporedbu s iskustvom stečenim na primjeru iz prakse.

Tablica 2.

3.2. Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Damir Tulić	
Naziv predmeta	Skulptura: tehnike, metode interpretacije i atribucije	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	Obavezni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilji kolegija: upoznavanje s povijesno-umjetničkim metodama istraživanja i njihovom poviješću kada je riječ o skulpturi. Usvajanje znanja o različitim tehnikama i materijalima te metodama interpretacije. Upoznavanje i primjena metode atribucije na kiparskim djelima. Kontekstualizacija skulpturalnih djela unutar određenih stilskih epoha kao i usvajanje znanja i prepoznavanja specifičnosti određenih kiparskih škola ili tradicija.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Ovladavanje teorijskim pojmovima, procesima i tehnikama rada u različitim kiparskim medijima. Mogućnost interpretiranja složenih kiparskih djela ili cjelina u svrhu kontekstualizacije istih. Svladavanje osnovnih znanja o atributivnoj metodi u povijesti umjetnosti.

1.4. Sadržaj predmeta

Sadržaj kolegija: Kolegij upoznaje studente s tehnikama, metodama interpretacije i atribucije na području kiparstva. Tehnička vještina preduvjet je nastanka kiparskog djela, a razlikuje se s obzirom na materijale u kojima umjetnina nastaje. Stoga se za različite medije, primjerice kamen, mramor, drvo, glina, vosak, bjelokost, bronca primjenjuje usko specijalizirana metodologija proučavanja kao i interpretacija. Atribucija, odnosno atributivna metoda ima za svrhu određivanje autora, vremena i mjesta nastanka umjetnine. Taj složen postupak zahtjeva interdisciplinarni pristup djelu, a s ciljem kako bi ga se što preciznije smjestilo u kontekst nastanka. Poimanje je skulpture, od antike i njezinih kasnijih interpretacija i reinterpretacija, preko kasnog srednjeg vijeka, renesanse, baroka i klasicizma do modernog vremena moguće samo u kontekstualizaciji sa sociološkim, ekonomskim, demografskim, religijskim, geografskim i političkim čimbenicima.

1.5. Vrste izvođenja nastave

X predavanja
X seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
X terenska nastava

X samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Student je dužan redovito pohađati nastavu, održati seminar kako bi stekao uvijete za pristupanje završnom ispitu.

1.8. Praćenje¹ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	2	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

O studentu se vodi evidencija pohađanja nastave, aktivnog sudjelovanja u istoj te se ocjenjuje vještina interpretacije zadane seminarske radnje kao i svladanog gradiva na završnom ispitu.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- Philippe Bruneau, Mario Torelli, Xavier Barral i Atlet: *Sculpture from Antiquity to the Present Day*, Köln, 2002. odabrana poglavlja
- Roberta Panzanelli: *The Color of Life, Polychromy in Sculpture from Antiquity to the Present*, Los Angeles, 2008. odabrana poglavlja
- Charles Avery, *Bernini, Genius of Baroque*, London, 2006.
- Hans Belting, Hinrich Dilly, Wolfgang Kemp, Willibald Sauerländer, Martin Warnke (ur.), *Uvod u povijest umjetnosti*, Zagreb, 2007., odabrana poglavlja

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

- *La scultura in cartapesta, Sansovino, Bernini e i Maestri lecesi tra tecnica e artificio*, (grupa autora) Milano 2008.
- C. D. Dickerson III, Anthony, Sigel, Ian Wardropper: *Bernini Sculpting in Clay*, New York, 2012.
- Ian Wardropper: *From the Sculptors Hand*, Chicago, 1998.
- Jenifer Montagu, *Roman Baroque Sculpture – The Industry of Art*, London, 1989.
- Matej Klemenčič, *Francesco Robba, Beneški kipar u baročnoj Ljubljani*, Ljubljana, 2013.
- *Tisuću godina hrvatskog kiparstva*, urednik Igor Fisković, Zagreb, 1997.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Philippe Bruneau, Mario Torelli, Xavier Barral i Atlet: <i>Sculpture from Antiquity to the Present Day</i> , Köln, 2002. odabrana poglavlja	0	20
Roberta Panzanelli: <i>The Color of Life, Polychromy in Sculpture from Antiquity to the Present</i> , Los Angeles, 2008. odabrana poglavlja	0	20
Charles Avery, <i>Bernini, Genius of Baroque</i> , London, 2006.	1	20
Hans Belting, Hinrich Dilly, Wolfgang Kemp, Willibald Sauerländer, Martin Warnke (ur.), <i>Uvod u povijest umjetnosti</i> , Zagreb, 2007., odabrana poglavlja	5	20

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Evaluacija FFRI.

¹ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Tablica 2.

3.2. Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Dr. sc. Julija Lozzi Barković	
Naziv predmeta	Graditeljska industrijska baština	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	izborni	
Godina	1. i 2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Usvajanje temeljnih saznanja o graditeljskoj industrijskoj baštini na globalnom planu (na međunarodnoj i nacionalnoj razini u okviru koje je naglasak na industrijskoj baštini riječke regije 19. i 20. stoljeća).
Ovladavanje interpretacijskim umijećem tih fenomena i sposobnošću njihove valorizacije i komparacije sa sličnim pojavnostima na internacionalnom nivou.
Usvajanje temeljnih znanja o metodi dokumentarizacije i inventarizacije industrijske baštine koja se provodi u okviru kolegija (inventarizacija industrijske baštine na području riječke regije).

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Opće znanje iz povijesti umjetnosti, arhitekture i urbanizma, posebno razdoblja 19. i 20. stoljeća.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon odslušanog kolegija polaznici će moći:
-interpretirati, vrednovati i inventarizirati graditeljsku industrijsku baštinu (pojedinačne građevine i industrijske komplekse)
- koristiti se stručnom terminologijom vezanom uz sadržaj kolegija
- samostalno pisanim i usmenim putem obraditi i protumačiti određene teme i fenomene iz sadržaja kolegija
- biti upućeni u novija znanstvena i stručna saznanja iz područja istraživanja graditeljske industrijske baštine
- koristiti se i primijeniti znanje o graditeljskoj industrijskoj baštini na području senzibiliziranja javnosti o njezinoj vrijednosti i značaju za lokalnu i širu zajednicu, posebno kod djece i mladih na osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj razini.

1.4. Sadržaj predmeta

Industrijska graditeljska baština dio je materijalne kulture čiji su fokus napuštena proizvodna postrojenja iz vremena ranoga industrijskog razdoblja koji se odnosi na drugu polovicu 18. stoljeća, zatim cjelokupno 19. stoljeće, u vrijeme kada je industrijski razvoj u svojem zenitu, te na razdoblje 20. stoljeća. Napuštena graditeljska industrijska baština u današnjem postindustrijskom razdoblju postaje sve zanimljivija tema znanstvenih i drugih istraživanja, a pristup njezinom izučavanju i vrednovanju kao i obnovi i prenamjeni je interdisciplinarni, što uključuje i humanističke znanosti (povijest umjetnosti). Kolegij je koncentriran na nacionalnu graditeljsku industrijsku baštinu (posebno na području riječke regije) koja je po pitanju konstrukcijskih i stilskih svojstvenosti odraz vremena u kojem nastaje, bilo da se radi o baroknom klasicizmu, neoklasicizmu, historicizmu, secesiji, modernu i modernizmu. Sadržaj kolegija obuhvaća graditeljsko industrijsko naslijeđe iz navedenoga vremenskog raspona i na međunarodnoj razini, budući da je ovome izuzetno značajnom segmentu materijalne kulture potreban sveobuhvatan i komparativan pristup. Kolegij će pokušati doprinijeti i sistematizaciji i inventarizaciji industrijske baštine na lokalnoj razini te eventualno i u širem nacionalnom okviru.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo

1.6. Komentari							
1.7. Obveze studenata							
<ul style="list-style-type: none"> - redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi (studenti su dužni prisustvovati na minimalno 70% nastave, a oni koji imaju koliziju s kolegijima drugih studijskih grupa moraju prisustvovati na minimalno 50% nastave) - pisanje seminarskih radova i drugih samostalnih zadataka na zadane teme - istraživački projekti iz sadržaja kolegija - inventarizacija graditeljske industrijske baštine - pismeni završni ispit							
1.8. Praćenje ¹ rada studenata							
Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	0,5	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	2
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							
1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu							
Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti najmanje 40 ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Studenti koji tijekom nastave ostvare između 30 i 39,9 ocjenskih bodova pripadaju kategoriji FX i imaju mogućnost tri izlaska na popravni ispit i mogu ukupno dobiti samo ocjenu E (od 40 do 49%). Ukupna ocjena uspjeha: na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena.							
1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)							
Zbornici radova s međunarodnih konferencija o industrijskoj baštini (I, II, III, IV), Pro-torpedo, Rijeka, 2003., 2005., 2007., 2010. Arhitektura historicizma u Rijeci, MMSU, Rijeka, 2001. (poglavlja koja se odnose na industrijsko graditeljstvo) Arhitektura secesije u Rijeci, Rijeka, MMSU, 1997. (poglavlja koja se odnose na industrijsko graditeljstvo) Moderna arhitektura Rijeke, Rijeka, MMSU, 1996. (poglavlja koja se odnose na industrijsko graditeljstvo)							
1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)							
Historicizam u Hrvatskoj 1 i 2, MUO, Zagreb 2000., (poglavlja koja se odnose na industrijsku arhitekturu) Secesija u Hrvatskoj, MUO, Zagreb, 2003., (poglavlja koja se odnose na industrijsku arhitekturu) D. Radović-Mahečić, Moderna arhitektura u Hrvatskoj 30-tih godina, Zagreb, 2007. (poglavlja koja se odnose na industrijsku arhitekturu) R. Matejčić: Kako čitati grad, Rijeka 1993. Grad za 21. stoljeće, uredila Mirjana Goršić, Karlovac, 2001. (odabrani članci) Hudson, K. World Industrial Archeology, Cambridge University Press, 1969. Raja, R. Architettura industriale, storia, significato e progetto, Edizione Dedalo, Bari, 1983. Ifko, S. Arhitekturna baština industrijalizacije, mogućnosti ponovne uporabe, Informatica museologica, MDC, Zagreb, 1988. Hudson, K. Industrial Archeology: an Introduction, 2 rev. ed. London, John Baker, 1066. Borsi, F. Introduzione all' archeologia industriale, Officina, Roma, 1978. Cavallotti, C. Architettura industriale, Gorlich, Milano, 1969. Moore, R. and Ryan, R., Building Tate Modern, Tate Gallery Publishing, London, 2000.							
1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu							
Naslov		Broj primjeraka		Broj studenata			
Arhitektura historicizma u Rijeci, Rijeka, 2001.		2		15			
Arhitektura secesije u Rijeci, Rijeka, 1997.		2		15			
Zbornici radova s međunarodnih konferencija (I, II, III, IV), Rijeka, 2003., 2005, 2007., 2010.		2		15			

¹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Sveučilište u Rijeci • University of Rijeka

Trg braće Mažuranića 10 • 51 000 Rijeka • Croatia

T: (051) 406-500 • F: (051) 216-671; 216-091

W: www.uniri.hr • E: ured@uniri.hr

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija		
Praćenje kvalitete i uspješnosti provodit će se kroz ankete i razgovore nakon završetka predavanja.		

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Marijan Bradanović	
Naziv predmeta	Problemi zaštite i očuvanja urbanističke baštine u regiji	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	Izborni (communis)	
Godina	1. i 2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Analiziranje povijesnog urbanističkog razvitka i karakteristika arhitekture naselja na području sjevernoga Jadrana te njemu gravitirajućih kontinentalnih područja. Definiranje tipologije povijesnih naselja. Razlikovanje općih mjesta zajedničkog razvoja i specifičnosti prisutnih unutar pojedinih povijesnih pokrajina, uvjetovanih posebnošću povijesnoga razvitka, raznorodnim kulturnim utjecajima, razlikama društvenoga uređenja i klimatskim prilikama. Svladavanje metodologije istraživačkoga rada i konzervatorskih postupaka u zaštiti urbanističkih cjelina.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Svladavanje vještine urbanističke analize naselja komparativnom analizom pisanih i grafičkih vrela s dokumentacijom nastalom korištenjem suvremene tehnologije. Usvajanje i primjena specifičnog stručnog rječnika te znanja o inačicama povijesnoga nazivlja koje se koristilo za određeni dio naselja, tip ili dio građevine. Svladavanje konzervatorskih tehnika koje se koriste pri analizama urbanističkih cjelina. Znanja praktičnu primjenu nalaze u znanstveno-istraživačkom i stručnom radu, primjerice pri izradi stručnih podloga za urbanističke planove.

1.4. Sadržaj predmeta

Izlaže se pregled urbanističkoga i arhitektonskoga razvitka naselja na području sjevernoga Jadrana i njegovoga kontinentalnoga zaleđa. Na brojnim primjerima, korištenjem arhivske i suvremene dokumentacije donosi se unutarnja toponimija naselja, ustrojstvo, hijerarhija, kronologija postanka i mijena pojedinih gradskih četvrti, trgova i ulica. Teme se razvijaju prema kronologiji i stilskim mijenama te političkim, kulturnim, gospodarskim, prometnim i geografskim cjelinama. Građa se posebno analizira kroz prizmu problematike zaštite i očuvanja povijesnih naselja.

Teme:

Obalni gradovi zapadne i južne Istre, središta širenja mletačkih graditeljskih modela, kašteli u unutarnjoj Istri, kontrola komunikacija i procesi urbanizacije, kašteli nad Mirnom, kašteli raškoga sliva, međuodnos nekadašnjih pograničnih kaštela mletačke Istre i Pazinske grofovije. Urbanizacija na otocima, naselja različite hijerarhije, gradovi, kašteli i sela, vinodolske luke i njihovi kašteli, poveznice sa zaleđem, razvoj naselja u Gorskom kotaru, naselja liburnijskoga dijela Istre, odnos Trsta, Rijeke, i Senja.

Odnosi utvrđenih plemićkih rezidencija i podgrađa, crkvenih i svjetovnih središta gradova, luke i lučkih instalacija prema gradskim središtima, trgovačkih i stambenih podgrađa, suburbana područja unutar i izvan gradskih zidina, manufakturne i industrijske zone, razvoj novih urbanističkih težišta. Regionalne inačice tipologije i morfologije gradnje. Zaštita i očuvanje povijesnih urbanističkih središta, problemi konzervacije i prezentacije, prenamijene, depopulacije i pretjerane turističke izgradnje.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☒ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☐ laboratorij

	☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad					
	☒ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije					
1.6. Komentari							
1.7. Obveze studenata							
Studenti su dužni pohađati predavanja, prisustvovati terenskoj nastavi i prezentirati seminarski rad. Također su dužni pripremiti se za nastavu (čitanje materijala, priprema za diskusiju na zadanu temu) ukoliko je to predviđeno.							
1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)							
Pohađanje nastave	1	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad		Ekperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	
Projekt	1	Kontinuirana provjera znanja	1	Referat		Praktični rad	
1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu							
*OCJENIVANJE							
<i>Varijanta 1. (završni ispit)</i> Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.							
Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!							
1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)							
<ol style="list-style-type: none"> 1. A. Horvat, R. Matejčić, K. Prijatelj, Barok u Hrvatskoj, Zagreb, 1982. (str. 385-484). 2. B. Milić, Razvoj grada kroz stoljeća, knjige II. i III, Zagreb, 1995, 2002. 3. M. Prelog, Poreč, Grad i spomenici, Beograd, 1957. ili Zagreb, 2007. 4. M. Prelog, Prostor i vrijeme, Djela, Sv. I., Zagreb, 1991. 5. S. Štefanac et al., Dioecesis Justinopolitana, l'arte gotica nel territorio della Diocesi di Capodistria, Capodistria, 2000. (poglavlje Architettura ed Urbanesimo, 36-137).							
1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)							
<ol style="list-style-type: none"> 1. J. Belamarić, G. Nikšić et al., Pouke baštine za gradnju u hrvatskom priobalju, Zagreb, 2007. 2. S. Bernik, Organizem slovenskih obmorskih mest, Koper, Izola, Piran, Ljubljana-Piran, 1968. 3. M. Bradanović et. al., Oprtalj/Portole, Oprtalj, 2009. 4. M. Bradanović, Graditeljstvo Vinodola u doba pavlina, Czriquenicza 1412, Život i umj. Vinodola u doba pavlina, Crikvenica, 2012. 61-80. 5. M. Bradanović, Graditeljstvo Lovrana u kasnom srednjem i ranijem novom vijeku, Zbornik Lovranščine, Lovran, 2010., 215-254. 6. M. Bradanović, Razvitak naselja na kvarnerskim otocima – primjer Dobrinja, 139-156., Ars Adriatica, 2, 2012. 7. R. Goy, Venice, The City and Its Architecture, Venice, 1997. 8. E. Hilje, Spomenici srednjovjekovnoga graditeljstva na Pagu, Zadar, 1999. (str. 129-138). 9. A. Krizmanić, Komunalna palača Pula, Razvitak gradskog središta kroz dvadeset jedno stoljeće, Pula, 1998., 127-155. 10. D. Miletić – M. Valjato Fabris, Sokolac – Frankopanski plemićki grad u Brinju, Zagreb, 2003.							
1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu							
<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>					
A. Horvat, R. Matejčić, K. Prijatelj, Barok u Hrvatskoj, Zagreb, 1982.	5	15					
1. B. Milić, Razvoj grada kroz stoljeća, knjige II. i III, Zagreb, 1995, 2002.	1	15					
M. Prelog, Poreč, Grad i spomenici, Beograd, 1957. ili Zagreb, 2007.	2	15					
M. Prelog, Prostor i vrijeme, Djela, Sv. I., Zagreb, 1991.	0	15					
S. Štefanac et al., Dioecesis Justinopolitana, l'arte gotica nel territorio della Diocesi di Capodistria, Capodistria, 2000.	1	15					

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Upitnici:

Upitnici za pojedina predavanja (provjera studentskog razumijevanja, zahtjevnijih dijelova kolegija, tempa i količine informacija na predavanjima...)

Upitnik za kolegij kojim se ispituje program kolegija/nastava/nastavni materijali; vještine poučavanja/interakcija sa studentima; usvajanje gradiva; institucijska okolina – mogućnost rane evaluacije (3 do 5 tjedana nakon početka nastave) i evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)

Rasprave s ciljem usmjerenja na uzroke koji su doveli do stvaranja određenih stavova o kolegiju (grupne, individualne)

Zamjedbe i sugestije drugog nastavnika, kolege, eksperta

Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata

Portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Tablica 2.

3.2. Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Izv. prof. dr. sc. Marina Vicelja-Matijašić	
Naziv predmeta	Umjetnost Bizanta	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	Izborni	
Godina	1. i 2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	15+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

- upoznavanje s povijesnim razvojem umjetnosti Bizanta
- razumijevanje odnosa „zapadne“ i „istočne“ kršćanske umjetnosti
- prepoznavanje temeljnih formalnih i ikonografskih elemenata Bizantske umjetnosti

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema uvjeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

- poznavanje pojmova, povijesnih odrednica, razvoja stilskih mijena unutar Bizantske umjetnosti
- prepoznavanje i mogućnost formalno-ikonografske analize određenog djela, te njegovo smještanje u povijesni kontekst
- mogućnost povezivanja centara i prepoznavanja odnosa centar-periferija-provincija
- samostalan rad na zadanu temu

1.4. Sadržaj predmeta

- povijesni okvir nastanka bizantske umjetnosti – osnovne odrednice i različiti pristupi u definiranju
- tri faze razvoja Bizantske umjetnosti – osnovne formalne odrednice kroz analizu i tumačenje umjetničkih djela
- ikonografija Bizantske umjetnosti
- pogled s Istoka i sa Zapada

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

- Uredno pohađanje nastave
- Prezentacija na dogovorenu temu

1.8. Praćenje¹ rada studenata

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad	1,5	Eksperimentalni rad	
-------------------	-----	---------------------	-----	----------------	-----	---------------------	--

¹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	0,5	Esej	Istraživanje
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	Praktični rad
Portfolio					

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

- vrednovanje rada studenta vrši se na temelju praćenja njegova rada tijekom semestra i ocjenjivanjem prije svega aktivnosti na nastavi. Studenti imaju obavezu pročitati i komentirati izabrana poglavlja (tekstove) koji spremaju za svaki sat. Imaju obavezu napisati i prezentirati seminarski rad na zadanu temu, te u usmenom razgovoru na kraju kolegija provjerava se vladanje usvojenim činjenicama.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Cormac, R. *Byzantine Art*. Oxford 2000
Vicelja, M., *Istra I Bizant*. Rijeka, 2008.
Reader

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Krautheimer R, (Curcic S). *Early Christian and Byzantine Architecture*. Yale UP 1992.
Grabar, A., *Umetnost Bizanta*. Novi Sad, 1986.
Rice, D.T., *The Art of Byzantine Era*. New York 1994.
Rodney, L., *Byzantine Art and Architecture (An Introduction)*. Cambridge 1996.
Izbor članaka

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Cormac, R. <i>Byzantine Art</i> . Oxford 2000	2	15
Vicelja, M., <i>Istra I Bizant</i> . Rijeka, 2008	2	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

- povratne informacije o studentskom razumijevanju na predavanjima – pisane i usmene
- zaključna rasprava o programu kolegija, nastavi i nastavnom materijalu
- evaluacije na kraju provedbe kolegija (zajednički upitnik za cijeli fakultet)
- ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata
- portfolio svakog studenta (praćenje napredovanja)

Tablica 2.

3.2. Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Nina Kudiš	
Naziv predmeta	Oltarna pala u Veneciji	
Studijski program	Dvopredmetni diplomski studij povijesti umjetnosti – opći smjer	
Status predmeta	izborni	
Godina	1. i 2. godina	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	15+0+30

1. OPIS PREDMETA	
1.1. Ciljevi predmeta	
<p>Upoznavanje studenata s poviješću i razvojem oltarnih pala na Apeninskom poluotoku te s kontekstom nastanka i razvoja te paradigmatičkim primjerima renesansnih oltarnih pala u Veneciji i na području Serenissime, što uključuje Istru, kvarnerske otoke i Dalmaciju. Upoznavanje studenata sa strukturom znanstvenog članka, uvećanje sposobnosti pismenog izražavanja, točnije sposobnosti opisa i analize artefakata te sposobnosti sačinjavanja koherentnih i uvjerljivih tekstova iz područja povijesti umjetnosti (uže područje: renesansna umjetnost u Veneciji). Upoznavanje s najznačajnijim primjerima venecijanskih oltarnih pala 17. i 18. stoljeća.</p>	
1.2. Uvjeti za upis predmeta	
-	
1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet	
<p>Poznavanje povijesti i razvoja oltarnih pala na Apeninskom poluotoku te konteksta nastanka i razvoja te paradigmatičkih primjera renesansnih oltarnih pala u Veneciji i na području Serenissime, što uključuje Istru, kvarnerske otoke i Dalmaciju. Poznavanje strukture stručnog članka, posjedovanje sposobnosti pismenog izražavanja, točnije sposobnost opisa i analize artefakata te sposobnost sačinjavanja koherentnih i uvjerljivih tekstova iz područja povijesti umjetnosti (uže područje: renesansna umjetnost u Veneciji). Poznavanje najznačajnijih primjera venecijanskih oltarnih pala 17. i 18. stoljeća.</p>	
1.4. Sadržaj predmeta	
<p>Oltarna pala kao tip i njezina povijest. Venecija kao centar, pitanja terminologije, fizičko okruženje (crkva sv. Marka, bizantska tradicija, gotička tradicija, nova arhitektura, svjetovne građevine, osvjetljenje), namjena i korištenje (vjerski život laika, juspatronatus, teme i posvete, pouke i podsjetnici, oltarne pale i ostali prikazi), naručioc (kler, pojedinci i obitelji, bratovštine, državni službenici, izvoz), praksa izrade (odluke o obliku ni sadržaju, konstrukcijske metode, slikari i altaristi, cijene i način plaćanja, transport, uvoz), renesansni počeci (gotička tradicija, zbivanja u Padovi i odjeci u Veneciji, nastanak „svetog razgovora“), Antonello i njegovo nasljeđe 1475. – 1500. (Antonellove venecijanske pale, „sveti razgovor“ triumphant, poliptisi i triptisi, pojava narativnih pala), od rane do visoke renesanse 1500. – 1516. (kontinuitet i promjene u „svetim razgovorima“, razvoj narativnih pala, stranci – i foresti), skulptura 1450. – 1530 (poliptisi i tabernakuli, reljefi, brončana pala, arhitektonska pala), Tizian nakon Bellinija, kasnorenesansne transformacije, nove pobožnosti poslije Tridentskog koncila. Oltarna pala u Veneciji u 17. i 18. stoljeću. Oltarne pale u Istri i Dalmaciji.</p>	
1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☒ terenska nastava
1.6. Komentari	

1.7. Obveze studenata

Pohađanje nastave obavezno, a prema člancima 31. i 32. PRAVILNIKA O STUDIRANJU NA PREDDIPLOMSKIM I DIPLOMSKIM STUDIJIMA FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U RIJECI

Članak 31.

Ostvarivanje prava izlaska na ispit predmetni nastavnik potvrđuje svojim potpisom.

Predmetni nastavnik može uskratiti potpis studentu:

- u slučaju kada je student izostao više od 30% ukupne nastave iz predmeta,
- u slučaju kada student tijekom nastave ne prikupi minimalni iznos ocjenskih bodova (od 0 do 29,9 ocjenskih bodova na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno od 0 do 39,9 ocjenskih bodova na sveučilišnom diplomskom studiju).

Članak 32.

Student može pristupiti ispitu u redovitom ispitnom roku samo iz predmeta za koji je stekao potreban postotak uspješnosti tijekom nastave utvrđen općim aktom Sveučilišta (40% ocjene ili više na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 50% ocjene ili više na sveučilišnom diplomskom studiju).

Student koji je tijekom nastave ostvario od 30 do 39,9% ocjene na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 40 do 49,9% ocjene na sveučilišnom diplomskom studiju, ocjenjuju se ocjenom FX

(nedovoljan). Ovaj student može izaći na popravni ispit u redovitom i izvanrednom ispitnom roku na koji može pristupiti samo jedanput i pritom može ostvariti najviše 10% ocjene.

Student koji je tijekom nastave ostvario od 0 do 29,9% ocjene na sveučilišnom preddiplomskom studiju, odnosno 0 do 39,9% ocjene na sveučilišnom diplomskom studiju, ocjenjuju se ocjenom F

(neuspješan) i ne može steći ECTS-bodove. Ovaj student obavezan je u sljedećoj akademskoj godini ponovno upisati taj predmet.

1.8. Praćenje¹ rada studenata

Pohađanje nastave	1	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	0,5	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	0,5	Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Tijekom semestra studenti su dužni pristupiti kontinuiranoj provjeri znanja u vidu izlaganja i predavanja pisanog seminarskog rada. Seminarski rad treba biti **napisan na standardnom hrvatskom jeziku** te predan na dan izlaganja. Pridržavanje rokova dogovorenih na početku seminara, a vezanih uz datum izlaganja i predaju pisanog rada je neophodno, zbog ograničenog broja nastavnih termina, odnosno tjedana nastave koji su na raspolaganju. Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji su održali oba izlaganja, a pisani rad je, nakon eventualnih korekcija, prihvaćen i ocijenjen.

Završni ispit je pismeni i usmeni: pismeni ispit je obavezan i sastoji se od 10 do 15 pitanja (za prolaznu ocjenu student mora postići barem 51% bodova), dok usmeni ispit nije obavezan i služi prvenstveno utvrđivanju ocjene.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Peter Humfrey, *The Altarpiece in Renaissance Venice*, New Haven ; London : Yale University Press, cop. 1993.
2. Patricia Meilman, *Titian and the Altarpiece in Renaissance Venice*
3. Grupa autora, *Italian Altarpieces 1250-1550: Function and Design*, odabrana poglavlja

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. La pittura nel Veneto. Il Seicento
2. La pittura nel Veneto. Il Settecento
3. Reader s izborom članaka iz hrvatskih i međunarodnih znanstvenih časopisa

1.12 Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Peter Humfrey, <i>The Altarpiece in Renaissance Venice</i>	1	10-15
Patricia Meilman, <i>Titian and the Altarpiece in Renaissance Venice</i>	0	10-15

¹ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Sveučilište u Rijeci • University of Rijeka

Trg braće Mažuranića 10 • 51 000 Rijeka • Croatia

T: (051) 406-500 • F: (051) 216-671; 216-091

W: www.uniri.hr • E: ured@uniri.hr

reader	Scan dostupan studentima	
a. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija		
Evaluacija FFRI		

Tablica 2.

3.2. Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Dr. sc. Nataša Lah, doc.	
Naziv predmeta	Metodika teorije umjetnosti	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	Izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	15+15+15

1. OPIS PREDMETA							
1.1. Ciljevi predmeta							
Upoznavanje različitih metodoloških pristupa teorijskim analizama vizualnih umjetnosti s ciljem njihove adekvatne primjene u nastavi likovne umjetnosti. Sposobnost razlikovanja deskriptivnih, normativnih i znanstvenih teorijskih radova. Sposobnost razlikovanja različitih diskurzivnih analiza u filozofiji, poetici, estetski, kritici i drugim teorijskim pristupima vizualnoj umjetnosti. Razumijevanje suprotstavljenih pristupa u estetski, stilistici, kritici, kao i znanstveno teorijskim tekstovima, te ključne poveznice njihovih metodoloških pristupa. Razvijanje sposobnosti stručnog izražavanja u pisanom obliku, a u različitim domenama navedenih pristupa.							
1.2. Uvjeti za upis predmeta							
Nema.							
1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet							
Poznavanje različitih metodoloških pristupa teorijskim analizama vizualnih umjetnosti primjereno razini diplomskog studija. Kompetencija u analizi i primjeni tekstova tijekom nastavne prakse. Posjedovanje sposobnosti pismenog izražavanja i analize različitih teorijskih tekstova kao i njihove primjene u nastavnom procesu.							
1.4. Sadržaj predmeta							
Temeljne discipline znanosti o slici, povijesno orijentirane znanosti o slici, društvene znanosti o slici, primijenjene znanosti o slici i moderni mediji slike.							
1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava						
	☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☐ ostalo						
1.6. Komentari							
1.7. Obveze studenata							
Prisutnost na nastavi najmanje 70%, aktivno sudjelovanje u nastavi, seminarski rad - izlaganje i pismeni rad u srednjoj školi, te pismeni rad i usmeni ispit na fakultetu.							
1.8. Praćenje ¹ rada studenata							
Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	

¹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Pismeni ispit	1,5	Usmeni ispit	1	Esej	Istraživanje
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	Praktični rad
Portfolio					

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Redovito pohađanje nastave i aktivnost u raspravama; kreativan i samostalan pristup izradi i prezentaciji seminarskog rada; znanje iz najmanje 70% gradiva traženog na pismenom ispitu; mogućnost samostalnog zaključivanja temeljenog na poznavanju gradiva na usmenom ispitu.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Belting, H. (2010). *Kraj povijesti umjetnosti* (Nada Beroš ed.). Zagreb: MSU, biblioteka Refleksije.
2. Sachs-Hombach, K. (Ed.). (2006 [2005]). *Znanost o slici. Discipline, teme, metode*. Zagreb: Antibarbarus.
3. Paić, Ž. (2008.). *Vizualne komunikacije*. Zagreb: Centar za vizualne studije.
4. Paić, Ž., Purgar, K. (2009). *Vizualna konstrukcija kulture*. Zagreb: Izdanja Antibarbarus
5. Jenks, C. (2002). *Vizualna kultura*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
6. Kolečnik, L. (2004). Utjecaj kulturalnih teorija na povijest umjetnosti kao znanstvenu disciplinu. In M. Pelc (Ed.), *1. Kongres hrvatskih povjesničara umjetnosti* (pp. <http://hart.hr/uploads/documents/50.pdf>). Zagreb: IPU.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Šuvaković, M. (2006). *Diskurzivna analiza*. Beograd: Univerzitet umetnosti.
2. Šuvaković, M. (2005). *Pojmovnik suvremene umjetnosti*. Zagreb, Ghent: Horetzky, Vlees & Beton.
3. Pintarić, H., V. (2012). Suvremena vizualna kultura i problemi vizualnih komunikacija. U: V. Horvat Pintarić, *Kritike i eseji*, 240 – 243. Zagreb: EPH MEDIA d.o.o.
4. Uzelac, S. B. (2008). Od umjetničkog artefakta prema vizualnom tekstu. U: S. Briski – Uzelac, *Vizualni tekst. Studije iz teorije umjetnosti*. 27 – 38. Zagreb: Centar za vizualne studije
5. Hörisch, J. (2007). *Teorijska apoteka*. Zagreb: Algoritam.
6. Eagleton, T. (2005). *Teorija i nakon nje*. Zagreb: Algoritam.
7. Berger, J. (1972). *Ways of Seeing*. London: Penguin.
7. Barasch, M. (1998). *Modern Theories of Art*. New York, London: New York U.P.
8. Gadamer, H. G. (2003). *Ogledi o filozofiji umjetnosti*. Zagreb: AGM.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Belting, H. (2010). <i>Kraj povijesti umjetnosti</i> (Nada Beroš ed.). Zagreb: MSU, biblioteka Refleksije	0	15
Sachs-Hombach, K. (Ed.). (2006 [2005]). <i>Znanost o slici. Discipline, teme, metode</i> . Zagreb: Antibarbarus.	0	15
Paić, Ž. (2008.). <i>Vizualne komunikacije</i> . Zagreb: Centar za vizualne studije.	0	15
Paić, Ž., Purgar, K. (2009). <i>Vizualna konstrukcija kulture</i> . Zagreb: Izdanja Antibarbarus	2	15
Jenks, C. (2002). <i>Vizualna kultura</i> . Zagreb: Naklada Jesenski i Turk	7	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Interakcija sa studentima. Studentska evaluacija. Višekratno provjeravanje razumijevanja i orijentacije u (tijekom nastave) održanim sadržajima kolegija.

Tablica 2.

3.2. Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Dr. sc. Nataša Lah, doc.	
Naziv predmeta	Metodika povijesti umjetnosti	
Studijski program	Diplomski studij povijesti umjetnosti	
Status predmeta	Izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	0+30+15

1. OPIS PREDMETA		
1.1. Ciljevi predmeta		
<p>Osposobljavanje studenata za razumijevanje, praćenje i vrednovanje metodičke teorije u kontekstu srodnih znanosti. Osposobljavanje studenata za profesionalnu, kreativnu, etičnu i estetsku djelatnost profesora povijesti umjetnosti/likovnih umjetnosti u srednjim školama. Osposobljavanje za istraživački odnos metoda diskriminativne percepcije, likovne osjetljivosti, vizualnog mišljenja i odgajanja pažnje, kao i ciljanom, srednjoškolskom uzrastu primjerenih metoda motivacije.</p>		
1.2. Uvjeti za upis predmeta		
Nema.		
1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet		
<p>Studenti će upoznati i usvojiti znanje koje će im omogućiti prezentaciju i interpretaciju bilo koje vizualne ili likovno-umjetničke pojave. Također će usvojiti i potrebne vještine za kreativan pristup srednjoškolskoj nastavi likovne umjetnosti.</p>		
1.4. Sadržaj predmeta		
<p>Upoznavanje studenata s metodičkom teorijom i praksom radi mogućnosti prezentacije gradiva povijesti umjetnosti primjereno razini srednjoškolskog obrazovanja. U prvom planu su metode prenošenja znanja uz pomoć osnovnih elemenata vizualnog jezika (linije, plohe, boje i površine), likovnih počela (linija, točka, boja, vizualno-taktilnih pojmova) i univerzalnih načela (simetrije, omjeri i razmjeri), primijenjene na povijesno umjetničku građu predviđenu nastavnim planovima i programima u srednjim školama.</p>		
1.5. Vrste izvođenja nastave	☐ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☐ ostalo _____
1.6. Komentari		
1.7. Obveze studenata		
<p>Studenti su dužni prisustvovati predavanjima i seminarima, te aktivno sudjelovati u rješavanju zadanog problema unutar radne grupe. Također su dužni pripremiti jedno nastupno predavanje na zadanu temu u konzultaciji s predmetnim nastavnikom i nastavnikom/mentorom u okviru programa predmeta Likovna umjetnost u srednjoj školi.</p>		
1.8. Praćenje ¹ rada studenata		

¹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	1	Referat		Praktični rad	1,5
Portfolio							

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Redovito pohađanje nastave i vježbi; kreativan i samostalan pristup izradi i prezentaciji nastupnog predavanja; mogućnost samostalnog zaključivanja temeljenog na poznavanju gradiva.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Damjanov Jadranka, Vizualni jezik i likovna umjetnosti, Zagreb, Školska knjiga, 1991.
2. Vizualna kultura i likovno obrazovanje, odabrana poglavlja (urednici Radovan Ivančević I Vera Turković), Zagreb, Hrvatsko vijeće InSEA, 2001.
3. Marinković, J. (2008.). *Učiteljstvo kao poziv. Rastakanje pedagogije i potraga za smislom.* Zagreb: Kruzak.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Rose, G. (2005). *Visual Methodologies.* London: Sage Publications.
2. Arnheim Rudolf, Novi eseji o Psihologiji umjetnosti, Zagreb, Matica hrvatske , 2008.
3. Arnheim Rudolf, Umetnost i vizualno opažanje, Beograd, Univerzitet umetnosti u Beogradu, 1987.
4. Damjanov Jadranka, Pogled i slika, Zagreb, Hermes, 1996.
5. Damjanov Jadranka, Umjetnost avantura, Zagreb, Hermes, 1998.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Damjanov Jadranka, Vizualni jezik i likovna umjetnosti, Zagreb, Školska knjiga, 1991.	5	15
Vizualna kultura i likovno obrazovanje, odabrana poglavlja (urednici Radovan Ivančević I Vera Turković), Zagreb, Hrvatsko vijeće InSEA, 2001.	0	15
Marinković, J. (2008.). <i>Učiteljstvo kao poziv. Rastakanje pedagogije i potraga za smislom.</i> Zagreb: Kruzak.	0	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Interakcija sa studentima. Studentska evaluacija. Višekratno provjeravanje razumijevanja i orijentacije u (tijekom nastave) održanim sadržajima kolegija.